

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
MACIEJ SZPUNAR IŠVADA,
pateikta 2024 m. sausio 11 d.¹

Bylos C-662/22–C-667/22

**Airbnb Ireland UC (C-662/22),
Expedia Inc. (C-663/22),
Google Ireland Limited (C-664/22),
Amazon Services Europe Sàrl (C-665/22 ir C-667/22),
Eg Vacation Rentals Ireland Limited (C-666/22)
prieš
Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni**

*(Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lacijaus regiono administracinis teismas, Italija)
pateikti prašymai priimti prejudicinį sprendimą)*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Reglamentas (ES) 2019/1150 –
Direktyva 2000/31/EB – 3 straipsnis – Techniniai reglamentai, susiję su informacinės
visuomenės paslaugomis – Nacionalinės teisės aktai, kuriais internetinių tarpininkavimo
paslaugų ir interneto paieškos sistemų teikėjams nustatoma pareiga įsiregistruoti ryšių operatorių
registre ir mokėti įmoką“

Turinys

I.	Įvadas	4
II.	Teisinis pagrindas	5
A.	Sąjungos teisė	5
1.	Reglamentas 2019/1150	5
2.	Direktyva 2015/1535	5
3.	Direktyva 2000/31	6

¹ Originalo kalba: prancūzų.

4. Direktyva 2006/123	8
B. Italijos teisė	9
1. Įstatymas Nr. 249/1997 ir jo daliniai pakeitimai, padaryti Įstatymu Nr. 178/2020, taip pat Sprendimas Nr. 666/2008 ir jo daliniai pakeitimai, padaryti Sprendimu Nr. 200/2021	9
2. AGCOM primininko sprendimas Nr. 14/2021	11
3. Sprendimas Nr. 397/2013 ir jo daliniai pakeitimai, padaryti Sprendimu Nr. 161/2021 ..	11
III. Faktinės pagrindinių bylų aplinkybės ir prejudiciniai klausimai	12
A. Sujungtos bylos C-662/22 ir C-667/22	12
B. Sujungtos bylos C-664/22 ir C-666/22	14
C. Byla C-663/22	16
D. Byla C-665/22	17
IV. Procesai Teisingumo Teisme	19
V. Analizė	20
A. Dėl priimtinumą	21
1. Byloje C-663/22	21
2. Byloje C-665/22	22
B. Dėl Reglamento 2019/1150	22
1. Reglamento įgyvendinimas	23
2. Reglamentas 2019/1150 ir jo tikslas	24
3. Informacijos rinkimas ir Reglamento 2019/1150 įgyvendinimas	27
4. Vertinimas	27
5. Papildomos pastabos	29
C. Dėl laisvės teikti paslaugas atsižvelgiant į SESV 556 straipsnį bei direktyvas 2000/31 ir 2006/123	29
1. Dėl Direktyvos 2000/31	30
a) Pirminės pastabos dėl prejudicinių klausimų, susijusių su laisve teikti paslaugas ...	30
b) Į koordinuojamą sritį patenkantys reikalavimai	31

1) Problemos išdėstymas	31
2) Bendros pastabos dėl koordinuojamos srities apimtys	31
3) Vertinimas	33
c) Laisvo paslaugų judėjimo ribojimas	34
1) Jurisprudencijos krypties, susijusios su SESV 56 straipsniu, netaikymas	34
2) Laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo ribojimas atsižvelgiant į jurisprudenciją	35
3) Jurisprudencija, susijusi su laisve teikti paslaugas	36
d) Esminės sąlygos, nustatytos Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje	37
1) Nukrypti leidžiančių priemonių pobūdis	37
2) Aptariamų nacionalinių priemonių tikslas	38
3) Priemonė, priimta dėl paslaugos, iš tikrųjų prieštaraujančios kuriam nors iš Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punkto i papunktyje nurodytų tikslų arba keliančios pavojų, kad šių tikslų nebus paisoma	39
4) Proporcingumas	39
e) Pirminė išvada	40
2. Dėl Direktyvos 2006/123	40
3. Dėl SESV 56 straipsnio	41
4. Dėl Reglamento 2019/1150 poveikio	41
5. Išvada	42
D. Dėl pareigų iš anksto pranešti apie nacionalines priemones, nustatytų direktyvose 2000/31 ir 2015/1535	42
1. Pirminės pastabos dėl prejudicinių klausimų svarbos	42
2. Problemos išdėstymas	43
3. Pareiga pranešti atsižvelgiant į Direktyvą 2000/31	44
4. Pareiga pranešti atsižvelgiant į Direktyvą 2015/1535	45
VI. Išvada	46

I. Įvadas

1. Prejudiciniai klausimai, iškilę bylose, su kuriomis susijusi ši išvada, pateikti dėl Reglamento (ES) 2019/1150² bei direktyvų 2000/31/EB³, 2006/123/EB⁴ ir (ES) 2015/1535⁵ išaiškinimo. Šie klausimai kilo internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų teikėjams (toliau – internetinių paslaugų teikėjai) ginčijant Italijos Respublikos priimtus teisės aktus, kuriais jiems, be kita ko, nustatoma pareiga įsiregistruoti tam tikrame registre ir teikti informaciją apie jų struktūrą ir ekonominę padėtį.
2. Šie klausimai suteikia Teisingumo Teismui progą pirmą kartą nuspręsti, viena vertus, dėl Reglamento 2019/1150 išaiškinimo ir valstybių narių diskrecijos įgyvendinant šį reglamentą.
3. Kita vertus, jie leidžia Teisingumo Teismui patikslinti, ar pagal Sąjungos teisę draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, kuriomis valstybė narė aptariamas pareigas taiko paslaugų teikėjams, veikiantiems kitose valstybėse narėse nei ta, kurioje jie yra įsisteigę. Prieš pateikdamas tolesnius argumentus norėčiau pažymėti, kad Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatyta sistema, pagal kurią draudžiama tokiems paslaugų teikėjams nustatyti tokias pareigas.
4. Tiesa, galima teigti, kad pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytą sistemą Sąjungoje įsisteigusiems informacinės visuomenės paslaugų teikėjams suteikiama labai plati apsauga nuo priemonių, kurias patvirtina kitos valstybės narės nei ta, kurioje jie įsisteigę. Vis dėlto esu tos nuomonės, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas, konkrečiomis to meto aplinkybėmis priimdamas šią direktyvą, siekė nustatyti bazinę sistemą, pagal kurią specialiai apsaugoma laisvė Sąjungoje teikti informacinės visuomenės paslaugas.
5. Atsižvelgiant į tai, Direktyva 2000/31 siekiama pritaikyti Sutartyje numatytus sprendimus interneto plėtros keliams iššūkiams. Kartu ši direktyva buvo pradinis taškas plėtojant Sąjungos teisę internetinių paslaugų srityje⁶. Prireikus teisės aktų leidėjas gali, ir net privalo, įsikišti ir pateikti suderintus sprendimus, pritaikytus socialinei ir ekonominei tikrovei⁷. Toks kišimasis vyko daugelį metų⁸ ir *Digital Services Act*⁹ yra puikus naujas to pavyzdys.

² 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo (OL L 186, 2019, p. 57).

³ 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos [d]irektyva) (OL L 178, 2000, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 25 t., p. 399).

⁴ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006, p. 36).

⁵ 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka (OL L 241, 2015, p. 1).

⁶ Žr. Direktyvos 2000/31 21 konstatuojamąją dalį, kurioje nurodyta, kad ši direktyva „neprieštaruja būsimam Bendrijos derinimo darbui, susijusiam su informacinės visuomenės paslaugomis, ir nepažeidžia būsimų teisės aktų, kurie bus priimti nacionaliniu lygiu vadovaujantis Bendrijos teise“.

⁷ Žinoma, Teisingumo Teismas taip pat atsižvelgia į socialinę ir ekonominę tikrovę, be kita ko, aiškindamas Sutartį (žr. mano išvadą, pateiktą sujungtose bylose *X ir Visser* (C-360/15 ir C-31/16, EU:C:2017:397, 1–5 punktai)). Vis dėlto suderintoje srityje kiekvienu konkrečiu atveju sunkiau atsižvelgti į šią tikrovę ir Sąjungos teisės aktų leidėjo įsikišimas yra dar reikalingesnis.

⁸ Kaip pavydį žr. 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR (OL L 335, 2011, p. 11; klaidų ištaisymas OL L 18, 2012, p. 7), ir 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/784 dėl teroristinio turinio sklaidos internete klausimo sprendimo (OL L 172, 2021, p. 79).

⁹ 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022, p. 1).

6. Be to, ekonominis informacijos, kurią internetinių paslaugų teikėjai turi pateikti vykdydami aptariamas pareigas, pobūdis gali leisti manyti, kad ši informacija naudinga siekiant patikrinti, ar šie paslaugų teikėjai laikosi mokesčių įsipareigojimų. Vis dėlto Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatyta sistema netaikoma mokesčių srityje¹⁰. Vadovaujantis Sąjungos teise, į šios direktyvos taikymo sritį nepatenkančių priemonių teisėtumas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į SESV 56 straipsnį¹¹. Vis dėlto nei prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nei Italijos vyriausybė neteigia, kad aptariamos pareigos susijusios su būtinybe užtikrinti mokesčių įsipareigojimų vykdymą.

II. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

1. Reglamentas 2019/1150

7. Reglamento 2019/1150 15 straipsnyje „Vykdyto užtikrinimas“ nurodyta:

„1. Kiekviena valstybė narė užtikrina tinkamą ir veiksmingą šio reglamento vykdymą.

2. Valstybės narės nustato taisykles, kuriomis nustatomos už šio reglamento pažeidimus taikomos priemonės, ir užtikrina, kad jos būtų įgyvendintos. Nustatytos priemonės turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.“

8. Šio reglamento 16 straipsnyje „Stebėsena“ nustatyta:

„[Europos] Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atidžiai stebi šio reglamento poveikį internetinių tarpininkavimo paslaugų ir jų verslo klientų bei interneto paieškos sistemų ir bendrovių interneto svetainių naudotojų santykiams. Šiuo tikslu Komisija renka atitinkamą informaciją, kad galėtų stebėti šių santykių pokyčius, be kita ko, atlikdama atitinkamus tyrimus. Valstybės narės, gavusios prašymą, padeda Komisijai ir pateikia visą atitinkamą surinktą informaciją, įskaitant apie konkrečius atvejus. Komisija šio straipsnio ir 18 straipsnio tikslais gali prašyti rinkti informaciją iš internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų.“

2. Direktyva 2015/1535

9. Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Šioje direktyvoje taikomos šios terminų apibrėžtys:

<...>

b) „paslauga“ – bet kuri informacinės visuomenės paslauga, t. y. paprastai už atlyginimą per atstumą, elektroninėmis priemonėmis ir asmeniškai paslaugų gavėjo prašymu teikiama paslauga.

¹⁰ Žr. Direktyvos 2000/31 1 straipsnio 5 dalies a punktą.

¹¹ Žr. 2022 m. gruodžio 22 d. Sprendimą *Airbnb Ireland ir Airbnb Payments UK* (C-83/21, EU:C:2022:1018, 38 punktas).

<...>

- e) „paslaugų taisyklė“ – tai bendro pobūdžio reikalavimas, susijęs su paslaugų verslo steigimu ir vertimusi juo, kaip nurodyta b punkte, ypač nuostatos, susijusios su paslaugos teikėju, paslaugomis ir paslaugų gavėju, išskyrus bet kokias taisykles, kurios nėra konkrečiai skirtos tame punkte nurodytoms paslaugoms.“

<...>

- f) „techninis reglamentas“ – techninės specifikacijos ir kiti reikalavimai arba paslaugų taisyklės, įskaitant atitinkamas administracines nuostatas, kurių būtina laikytis *de jure* ar *de facto* parduodant, teikiant paslaugą, steigiant paslaugų verslą arba naudojant valstybėje narėje ar didžiojoje jos dalyje, taip pat valstybių narių įstatymai ir kiti teisės aktai, išskyrus nurodytus 7 straipsnyje, draudžiantys gaminių gaminti, įvežti, parduoti ar naudoti arba draudžiantys teikti paslaugą arba ją naudotis, arba steigti paslaugų teikėjo verslą;

<...>“

10. Šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta:

„Laikydamosi 7 straipsnio, valstybės narės nedelsdamos pateikia Komisijai kiekvieno techninio reglamento projektą, išskyrus tuos atvejus, kai jis tik perima visą tarptautinio ar Europos standarto tekstą, kuomet užtenka pateikti informaciją apie atitinkamą standartą; jos taip pat pateikia Komisijai pagrindimą, kodėl būtina priimti tokį techninį reglamentą, jei tos priežastys nėra aiškios iš projekto.“

11. Šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„5 ir 6 straipsniai netaikomi tiems valstybių narių įstatymams ir kitiems teisės aktams ar savanoriškiems susitarimams, kuriais valstybės narės:

- a) laikosi privalomų Sąjungos aktų, dėl kurių yra priimamos techninės specifikacijos ar paslaugų taisyklės;

<...>“

3. Direktyva 2000/31

12. Direktyvos 2000/31 2 straipsnio a punkte sąvoka „informacinės visuomenės pasaugos“ apibrėžiama darant nuorodą į Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalį¹².

¹² Iki Direktyvos 2015/1535 įsigaliojimo galiojusios redakcijos Direktyvos 2000/31 2 straipsnio a punkte „informacinės visuomenės pasaugos“ buvo apibrėžiamos kaip „paslaugos, apibūdintos [1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimą tvarką (OL L 204, 1998, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k. 13 sk., 20 t., p. 337), iš dalies pakeistos 1998 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/48/EB (OL L 217, 1998, p. 18; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 21 t., p. 8) (toliau – Direktyva 98/34)] 1 straipsnio pirmos pastraipos 2 punkte“. Nuo tada, kai įsigaliojo Direktyva 2015/1535, ši nuoroda turi būti suprantama kaip nuoroda į jos 1 straipsnio 1 dalies b punktą.

13. Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte „koordinuojama sritis“ apibrėžiama kaip „reikalavimai, nustatyti valstybių narių teisinėse sistemose, kurios taikomos informacinės visuomenės paslaugų teikėjams arba informacinės visuomenės paslaugoms neatsižvelgiant į tai, ar jie yra bendro pobūdžio[,] ar konkrečiai joms skirti[.]“

14. Šios direktyvos 3 straipsnis „Vidaus rinka“ suformuluotas taip:

„1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad informacinės visuomenės paslaugos, kurias teikia jos teritorijoje įsisteigęs paslaugų teikėjas, atitiktų toje valstybėje narėje taikomas nacionalines nuostatas, kurios priklauso koordinuojamai sričiai.

2. Valstybės narės negali dėl koordinuojamai sričiai priskiriamų priežasčių riboti laisvę teikti informacinės visuomenės paslaugas iš kitos valstybės narės.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos priede nurodytoms sritims.

4. Valstybės narės gali imtis priemonių taikyti šio straipsnio 2 dalies išlygas konkrečiai informacinės visuomenės paslaugai, jei įvykdomos tokios sąlygos:

a) priemonės yra:

i) būtinos dėl vienos iš toliau išvardytų priežasčių:

- viešosios politikos [tvarkos], ypač baudžiamųjų nusikaltimų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ir persekiojimo už juos baudžiamąja tvarka, įskaitant nepilnamečių apsaugą ir kovą su bet koku neapykantos skatinimu dėl rasės, lyties, religinių įsitikinimų ir tautybės bei atskirų asmenų žmogiškojo orumo žeminimą,

<...>

ii) taikomos konkrečiai informacinės visuomenės paslaugai, kuri prieštarauja tikslams, nurodytiems i papunktyje, arba kuri kelia itin didelį pavojų, kad šių tikslų nebus paisoma;

iii) proporcingos tiems tikslams;

b) prieš imdamasi šių priemonių ir nepažeisdama teisminių priemonių, įskaitant parengtinį nagrinėjimą ir baudžiamojo tyrimo metu atliktus veiksmus, valstybė narė:

- paprašė šio straipsnio 1 dalyje nurodytos valstybės narės imtis priemonių, ir pastaroji tokių priemonių nesiėmė arba jos buvo nepakankamos,
- pranešė Komisijai ir šio straipsnio 1 dalyje nurodytai valstybei narei apie savo ketinimą imtis tokių priemonių.

5. Skubos atveju valstybės narės gali taikyti išlygas šio straipsnio 4 dalies b punkte numatytoms sąlygoms. Tokiu atveju apie priemones reikia kuo greičiau pranešti Komisijai ir šio straipsnio 1 dalyje nurodytai valstybei narei, taip pat nurodyti priežastis, kodėl valstybė narė mano, kad tai yra skubus atvejis.

6. Nepažeisdama valstybių narių galimybės taikyti minėtas priemones, Komisija kuo greičiau išnagrinėja priemonių, apie kurias pranešta, suderinamumą su Bendrijos teise; jei Komisija padaro išvadą, kad priemonė nesuderinama su Bendrijos teise, ji paprašo tos valstybės narės nesiimti jokių siūlomų priemonių arba skubiai nustoti jas taikyti.“

4. *Direktyva 2006/123*

15. Direktyvos 2006/123 16 straipsnyje „Laisvė teikti paslaugas“ nurodyta:

„1. Valstybės narės gerbia teikėjų teisę teikti paslaugas ne toje valstybėje narėje, kurioje jie yra įsisteigę.

<...>

Valstybės narės savo teritorijoje neapriboja teisės teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymo jokiais reikalavimais, kuriais būtų pažeidžiami šie principai:

- a) nediskriminavimas: reikalavimas neturi būti tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojantis pagal pilietybę arba pagal valstybę narę, kurioje juridinis asmuo įsisteigęs;
- b) būtinybė: reikalavimas turi būti pagrįstas viešosios tvarkos, visuomenės saugumo, visuomenės sveikatos ar aplinkos apsaugos sumetimais;
- c) proporcingumas: reikalavimas turi būti tinkamas siekiamam tikslui įgyvendinti ir juo neturi būti reikalaujama daugiau, nei reikia tokiam tikslui.

2. Valstybės narės negali apriboti kitoje valstybėje narėje įsisteigusio teikėjo laisvės teikti paslaugas, nustatydamos tokius reikalavimus:

<...>

- b) teikėjo įsipareigojimą gauti valstybės narės kompetentingų institucijų leidimą, taip pat įsiregistruoti tos valstybės narės registre <...>;

<...>“

B. Italijos teisė

16. Italijos teisinėje sistemoje priemonės, kuriomis siekiama įgyvendinti Reglamentą 2019/1150 – be kita ko, sprendimai Nr. 14/2021¹³ ir 200/2021¹⁴, taip pat, veikiausiai, Sprendimas Nr. 161/2021¹⁵ – buvo priimti remiantis *Legge n. 178 – Bilancio di previsione dello Stato per l'anno finanziario 2021 e bilancio pluriennale per il triennio 2021-2023* (2020 m. gruodžio 30 d. Įstatymas Nr. 178 dėl valstybės biudžeto 2021 finansiniams metams ir daugiamečio biudžeto 2021–2023 m.)¹⁶ (toliau – Įstatymas Nr. 178/2020), iš dalies pakeitusio *Legge n. 249 „Istituzione dell'Autorita' per le garanzie nelle comunicazioni e norme sui sistemi delle telecomunicazioni e radiotelevisivo“* (1997 m. liepos 31 d. Įstatymas Nr. 249, kuriuo įsteigiama Ryšių reguliavimo tarnyba ir kuriame įtvirtinamos telekomunikacijų bei radijo ir televizijos transliavimo sistemų taisyklės)¹⁷ (toliau – Įstatymas Nr. 249/1997), kuriuo įsteigta AGCOM, 1 straipsnio 515–517 dalimis.

1. Įstatymas Nr. 249/1997 ir jo daliniai pakeitimai, padaryti Įstatymu Nr. 178/2020, taip pat Sprendimas Nr. 666/2008 ir jo daliniai pakeitimai, padaryti Sprendimu Nr. 200/2021¹⁸

17. Įstatymo Nr. 249/1997 1 straipsnio 6 dalis buvo iš dalies pakeista Įstatymo Nr. 178/2020 1 straipsnio 515 dalimi, kurioje nustatyta:

„Siekiant skatinti sąžiningumą ir skaidrumą įmonių, besinaudojančių internetinio tarpininkavimo paslaugomis, naudai, pirmiausia priimant gaires, skatinant elgesio kodeksus ir renkant atitinkamą informaciją, Įstatymo [Nr. 249/1997] 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 6 dalies:

<...>

2) c punktas <...> papildomas taip:

„14a) [AGCOM taryba] užtikrina tinkamą ir veiksmingą [Reglamento 2019/1150] taikymą, pirmiausia priimdama gaires, skatindama taikyti elgesio kodeksus ir rinkdama atitinkamą informaciją“;

<...>“

¹³ 2021 m. lapkričio 5 d. *Provvedimento presidenziale n. 14/21/PRES, recante „Misura e modalità di versamento del contributo dovuto all'[Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (AGCOM)] per l'anno 2021 dai soggetti che operano nel settore dei servizi di intermediazione online e dei motori di ricerca online“* (Pirmininko sprendimas Nr. 14/21/PRES „Asmenų, veikiančių internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų sektoriuje, Ryšių reguliavimo institucijai (AGCOM) mokėtinos įmokos dydis ir mokėjimo tvarka“) (GURI, Nr. 304, 2021 m. gruodžio 23 d.) (toliau – Sprendimas Nr. 14/2021), AGCOM ratifikuotas *Delibera n. 368/21/CONS* (Sprendimas Nr. 368/21/CONS).

¹⁴ *Delibera n. 200/21/CONS – Modifiche alla delibera n. 666/08/CONS recante „Regolamento per la tenuta del [ROC]“ a seguito dell'entrata in vigore della legge 30 dicembre 2020, n. 178, recante Bilancio di previsione dello Stato per l'anno finanziario 2021 e bilancio pluriennale per il triennio 2021-2023* (Sprendimas Nr. 200/21/CONS, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 666/08 „[ROC] tvarkymo taisyklės“, įsigaliojus Įstatymui Nr. 178/2020 dėl valstybės biudžeto 2021 finansiniams metams ir daugiamečio biudžeto 2021–2023 m.) (toliau – Sprendimas Nr. 200/2021).

¹⁵ *Delibera n. 161/21/CONS. Modifiche alla delibera n. 397/13* (Sprendimas Nr. 161/21/CONS, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 397/13) (toliau – Sprendimas Nr. 161/2021).

¹⁶ GURI paprastasis priedas, Nr. 322, 2020 m. gruodžio 30 d.

¹⁷ GURI paprastasis priedas, Nr. 169, 1997 m. rugpjūčio 25 d.

¹⁸ Ši teisinio pagrindo dalis reikšminga sujungtoms byloms C-662/22 ir C-667/22, sujungtoms byloms C-664/22 ir C-666/22, taip pat, kiek tai susiję su Įstatymu Nr. 178/2020, byloms C-663/22 ir C-665/22.

18. Pagal Įstatymo Nr. 178/2020 nuostatas internetinių paslaugų teikėjams, siūlantiesiems paslaugas Italijoje, net jeigu jie nėra įsisteigę šios valstybės narės teritorijoje, nustatomos tam tikros pareigos, be kita ko, pareiga įsiregistruoti *Registro degli operatori di comunicazione* (Ryšių operatorių registras, toliau – ROC) ir pareiga kasmet mokėti AGCOM skirtą įmoką.

19. Taigi, pirma, dėl pareigos įsiregistruoti ROC 2008 m. lapkričio 26 d. AGCOM priėmė *Delibera n. 666/08/CONS, Regolamento per l'organizzazione e la tenuta del [ROC]* (Sprendimas Nr. 666/08/CONS, kuriuo nustatomos [ROC] organizavimo ir tvarkymo taisyklės)¹⁹ (toliau – Sprendimas Nr. 666/2008). Sprendimo Nr. 666/2008 A priedo 2 straipsnyje išvardytos subjektų, privalančių įsiregistruoti ROC, kategorijos.

20. 2021 m. birželio 17 d. AGCOM priėmė Sprendimą Nr. 200/2021. Šiuo sprendimu AGCOM iš dalies pakeitė Sprendimo Nr. 666/2008 A priedą, į subjektų, privalančių įsiregistruoti ROC, kategorijų sąrašą įtraukdama internetinių paslaugų teikėjus, apibrėžtus Reglamente 2019/1150, kurie, net jei nėra įsisteigę arba neturi buveinės nacionalinėje teritorijoje, teikia ar siūlo teikti tokias paslaugas verslo klientams, įsisteigusiems arba turintiems buveinės Italijoje. AGCOM taip pat iš dalies pakeitė Sprendimo Nr. 666/2008 B priedą, internetinių paslaugų teikėjams nustatydamą pareigą pateikiant prašymą dėl registracijos ROC užpildyti ir įvairias formas, susijusias su jų organizacine struktūra ir vykdoma veikla, taip pat pareigą ir toliau teikti metines deklaracijas.

21. Sprendime Nr. 666/2008 nurodyta, kad registracijai ROC taikomi procedūriniai ir informacijos pateikimo reikalavimai. Taigi internetinių paslaugų teikėjai turi, be kita ko, surinkti ir AGCOM pateikti tam tikrą informaciją apie savo įmonės organizacinę struktūrą, per griežtai nustatytą terminą (per 30 dienų) pranešti AGCOM apie bet kokią kontrolės ir nuosavybės pasikeitimą ir net apie 10 % ar daugiau (arba apie 2 % biržinių bendrovių atveju) jų akcijų perleidimą²⁰, taip pat teikti AGCOM metinius pranešimus ir bet kada informuoti apie bet kokius praneštos informacijos pasikeitimus²¹. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo manąs, kad ROC registruotoms bendrovėms draudžiama „tiesiogiai arba per kitus subjektus, kuriuos jos kontroliuoja arba su kuriais yra susijusios <...>, gauti daugiau nei 20 % bendrų pajamų, gautų integruotoje ryšių sistemoje“²².

22. Internetinių paslaugų teikėjams, nevykdantiems šių pareigų, taikomos sankcijos, kurias prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas apibūdina kaip „reikšmingas“. Nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas šiuo klausimu išsamios informacijos nepateikia, pažymėtina, kad tokiu atveju taikomos sankcijos, numatytos Įstatymo Nr. 249/1997 1 straipsnio 29–32 dalyse²³. Šios sankcijos apima baudas ir tam tikrais atvejais paslaugų teikėjo veiklos Italijoje sustabdymą ar net baudžiamąsias sankcijas. AGCOM taip pat gali nurodyti, kad paslaugų teikėjas būtų automatiškai registruojamas ROC.

23. Antra, kiek tai susiję su pareiga kasmet mokėti įmoką AGCOM, Įstatymo Nr. 178/2020 1 straipsnio 517 dalyje nurodyta, kad „siekiant padengti visas administracines išlaidas, [AGCOM] patirtas vykdant įstatymais pavestas reguliavimo, priežiūros, ginčų sprendimo ir sankcijų skyrimo funkcijas 515 dalyje nurodytais klausimais“, į *Legge n. 266 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria*

¹⁹ GURI, Nr. 25, 2009 m. sausio 31 d.

²⁰ Žr. Sprendimo Nr. 666/2008 A priedo 8 ir 9 straipsnius.

²¹ Žr. Sprendimo Nr. 666/2008 B priedo 10 ir 11 straipsnius.

²² Dėl šio draudimo reikšmės šiai išvadai žr. 27 išnašą.

²³ Žr. Sprendimo Nr. 666/2008 A priedą, būtent jo 8 straipsnio 5 dalį ir 9 straipsnio 7 dalį.

2006) (2005 m. gruodžio 23 d. Įstatymas Nr. 266 dėl metinio ir daugiamečio valstybės biudžeto sudarymo nuostatų) (2006 m. biudžeto įstatymas)²⁴ (toliau – Įstatymas Nr. 266/2005) 1 straipsnį įtraukiama tokia dalis: „66a. Taikant įstatymą pirmą kartą internetinių paslaugų teikėjų, nurodytų Įstatymo Nr. 249/1997 1 straipsnio 6 dalies a punkto 5 papunktyje, už 2021 m. mokėtinos įmokos dydis – 1,5: 1 000 pajamų, gautų nacionalinėje teritorijoje, net jeigu jos įtrauktos į bendrovių, kurių buveinė yra užsienyje, balansus, ir susijusių su produkcijos, nurodytos ankstesnių finansinių metų balanse, verte arba, jei subjektai neprivalo sudaryti balanso, lygiavertės kitų buhalterinės apskaitos dokumentų eilutės, patvirtinančios bendrą produkcijos vertę. Paskesniais metais [AGCOM], remdamasi 65 dalimi, gali keisti įmokos dydį ir mokėjimo tvarką, bet įmoka negali viršyti 2: 1 000 pajamų, įvertintų pagal pirmesnę sakinį.“

2. AGCOM primininko sprendimas Nr. 14/2021

24. Sprendime Nr. 14/2021²⁵ buvo patikslintas internetinių paslaugų teikėjų mokėtinos įmokos, nurodytos Įstatymo Nr. 266/2005 1 straipsnio 66a dalyje, dydis ir mokėjimo tvarka.

3. Sprendimas Nr. 397/2013 ir jo daliniai pakeitimai, padaryti Sprendimu Nr. 161/2021

25. 2013 m. birželio 25 d. AGCOM priėmė *Delibera n. 397/13/CONS, Informativa economica di sistema* (Sprendimas Nr. 397/13/CONS „Sistemos ekonominės informacijos pranešimas“) (toliau – Sprendimas Nr. 397/2013). Šio sprendimo 2 straipsnio 1 dalyje išvardytos asmenų, kurie privalo pateikti AGCOM dokumentą „*Informativa economica di sistema*“ („Sistemos ekonominės informacijos pranešimas“) (toliau – IES), kategorijos.

26. Sprendimu Nr. 161/2021²⁶ AGCOM išplėtė pareigą jai pateikti IES ir nustatė ją internetinių paslaugų teikėjams, kai jie veikia Italijos teritorijoje, nurodydama, jog būtina „kasmet rinkti svarbią informaciją ir imtis priemonių, kad būtų užtikrintas tinkamas ir veiksmingas [Reglamento 2019/1150] taikymas“, taip pat „[AGCOM] [Įstatymu Nr. 178/2020] priskirtų funkcijų vykdymas“.

27. Pagal šį sprendimą IES yra „metinė deklaracija, kurią privalo pateikti ryšių operatoriai ir kuri susijusi su asmens ir ekonominiais duomenimis, naudojamais atitinkamiems subjektams vykdant savo veiklą, siekiant surinkti informaciją, būtiną dėl konkrečių teisinių pareigų vykdymo, įskaitant integruotos ryšių sistemos (IRS) vertinimą ir koncentracijos ribų tikrinimą pagal šią sistemą, rinkos ir galimos dominuojančios padėties arba padėties, kuri bet kuriuo atveju yra žalinga pliuralizmui, tyrimus, metines ataskaitas ir apklausas, taip pat leidžiant atnaujinti ryšių operatorių statistinę bazę“.

28. Praktiškai pagal šį sprendimą internetinių paslaugų teikėjai įpareigojami pateikti svarbią ir tikslią informaciją, susijusią su jų ekonomine padėtimi. Pavyzdžiui, subjektai, teikiantys tarpininkavimo paslaugas internetinėje parduotuvėje, turi nurodyti visas pajamas, gaunamas iš šios parduotuvės, abonementinius mokesčius ir fiksuotas išlaidas (registracija, priskyrimas, prenumerata ir t. t.), susijusias su Italijoje įsikūrusių vartotojų naudojimosi internetinės prekybos platforma, siūlant vartotojams prekes ir paslaugas, taip pat fiksuotus ir kintamus komisinius už pardavimą (arba grynąjį pardavimo dalį) per šią platformą.

²⁴ GURI paprastasis priedas, Nr. 211, 2005 m. gruodžio 29 d.

²⁵ Ši teisinio pagrindo dalis reikšminga sujungtoms byloms C-662/22 ir C-667/22.

²⁶ Ši teisinio pagrindo dalis reikšminga byloms C-663/22 ir C-665/22.

29. Nepateikus IES arba pranešus netikslius duomenis, taikomos Įstatymo Nr. 249/1997 1 straipsnio 29 ir 30 dalyse numatytos sankcijos.

III. Faktinės pagrindinių bylų aplinkybės ir prejudiciniai klausimai

A. Sujungtos bylos C-662/22 ir C-667/22

30. *Airbnb Ireland UC* (toliau – *Airbnb*), kurios buveinė yra Airijoje, valdo tokio paties pavadinimo nekilnojamojo turto tarpininkavimo elektroninių paslaugų portalą, padedantį suvesti būstą turinčius nuomotojus ir būsto ieškančius asmenis; iki nuomos pradžios iš kliento gaunamas mokėjimas už suteiktą būstą, o prasidėjus nuomai šis mokėjimas pervedamas nuomotojui, jei nuomininkas tam neprieštarauja.

31. *Amazon Services Europe Sàrl* (toliau – *Amazon*), kurios buveinė yra Liuksemburge, valdo internetinę platformą, kuri skirta suvesti trečiuosius pardavėjus ir vartotojus, kad jie galėtų tarpusavyje sudaryti prekių pardavimo sandorius.

32. Dėl dalinių nacionalinės teisės sistemos pakeitimų, atsiradusių pagal Įstatymą Nr. 178/2020 bei sprendimus Nr. 200/2021 ir Nr. 14/2021, *Airbnb* ir *Amazon*, kaip internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjoms, buvo nustatyta pareiga įsiregistruoti ROC, taigi ir pateikti tam tikrą informaciją AGCOM, taip pat mokėti jai įmoką.

33. *Airbnb* ir *Amazon* kiekviena pateikė skundą *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas, Italija), pirmiausia siekdamas, kad būtų panaikinti sprendimai Nr. 200/2021 ir Nr. 14/2021. Šios bendrovės teigia, kad Įstatymas Nr. 178/2020 ir šie sprendimai prieštarauja Reglamentui 2019/1150, taip pat direktyvoms 2000/31, 2006/123 ir 2015/1535.

34. Šiuo klausimu, pirma, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas primena, kad, viena vertus, Reglamento 2019/1150 15 straipsniu valstybėms narėms pavedama užduotis užtikrinti „tinkamą“ ir „veiksmingą“ šio reglamento taikymą. Be to, valstybės narės nustato taisykles, kuriose nurodytos už šio reglamento pažeidimus taikomos priemonės, ir užtikrina jų įgyvendinimą. Šios priemonės turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Kita vertus, šio reglamento 16 straipsnyje priduriama, kad Komisija atidžiai stebi šio reglamento poveikį ir renka atitinkamą informaciją, kad galėtų stebėti internetinių tarpininkavimo paslaugų ir jomis besinaudojančių verslo klientų bei interneto paieškos sistemų ir bendrovių interneto svetainių naudotojų santykių pokyčius, be kita ko, atlikdama atitinkamus tyrimus.

35. Nors, nacionalinės teisės aktų leidėjo teigimu, pareiga įsiregistruoti ROC reiškia Reglamento 2019/1150 įgyvendinimą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad vykdant šią pareigą AGCOM iš esmės turi būti informuojama apie subjektų, kuriems tenka ši pareiga, nuosavybės struktūrą ir administracijos sudėtį, nepateikiant jokios nuorodos nei į Reglamentą 2019/1150 nustatytą pareigų vykdymą, nei į santykių su verslo klientais skaidrumą ir sąžiningumą. Taip nacionalinės teisės aktų leidėjas nustato kontrolę, kuri yra visiškai kitokia, nei numatyta siekiant įgyvendinti šį reglamentą, ir kuri jam prieštarauja, be to, yra netinkama atsižvelgiant į siekiamą tikslą, nes susijusi ne su veiksmingu šiame reglamente internetinių paslaugų teikėjams nustatytų pareigų vykdymu siekiant užtikrinti sutartinių santykių su verslo klientais skaidrumą ir sąžiningumą, o su subjektyviaisiais požymiais, būdingais šiems paslaugų teikėjams.

36. Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, viena vertus, mano, kad nuostatomis, susijusiomis su registracija ROC, konkrečiai nustatomas bendras reikalavimas dėl informacinės visuomenės paslaugų teikimo, taigi laikantis įpareigojimų, nustatytų Direktyvoje 2015/1535, apie jas turėjo būti pranešta Komisijai. Kita vertus, atsižvelgiant į tai, kad, kaip teigia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, aptariamose nacionalinės priemonės gali apriboti laisvą informacinės visuomenės paslaugų, kurias teikia kitoje valstybėje narėje įsteigtas subjektas, judėjimą, jis mano, kad neatmestina, jog, vykdamas pareigą, nustatytą Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antroje įtraukoje, apie šias priemones turėjo būti pranešta Komisijai.

37. Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo laisvės teikti paslaugas principą, įtvirtintą SESV 56 straipsnyje ir apibrėžtą direktyvose 2000/31 ir 2006/123, laikydamasis nuomonės, kad pareiga įsiregistruoti ROC gali reikšti neteisėtą laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo ribojimą.

38. Konkrečiau kalbant, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad, atsižvelgiant į Direktyvoje 2000/31 numatytus sprendimus dėl informacinės visuomenės paslaugų, Įstatyme Nr. 178/2020 ir Sprendime Nr. 200/2021 nurodyta pareiga įsiregistruoti ROC ir pareiga mokėti įmoką gali reikšti laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo ribojimą, nes šias pareigas nustato kita valstybė narė nei ta, kurioje įsisteigęs paslaugų teikėjas.

39. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, taip pat atsižvelgdamas į laisvės teikti paslaugas principą, nurodo, kad Direktyvoje 2006/123 iš esmės nustatyta, kad valstybės narės negali riboti kitoje valstybėje narėje įsisteigusio paslaugų teikėjo laisvės teikti paslaugas. Remdamasis Sprendimu *Schnitzer*²⁷ jis pažymi, kad nustatant tokiame paslaugų teikėjui pareigas įsiregistruoti ROC ir mokėti įmoką gali būti pažeidžiamas šis principas, nes šios pareigos lemia finansines ir administracines sąnaudas, dėl kurių gali būti trikdomas bendrosios rinkos veikimas, o paslaugų teikimas priimančiojoje valstybėje narėje gali vėluoti arba tapti sudėtingesnis ar brangesnis.

40. Šiomis aplinkybėmis *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas) 2022 m. spalio 10 d. nutartimis, kurias Teisingumo Teismo kanceliarija gavo atitinkamai 2022 m. spalio 19 d. ir 21 d., nutarė sustabdyti bylų nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar pagal Reglamentą [2019/1150] draudžiama tokia nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią, siekiant padidinti verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumą ir skaidrumą, be kita ko, priimant gaires, skatinant elgesio kodeksų taikymą ir renkant atitinkamą informaciją, reikalaujama, kad [internetinių paslaugų teikėjai] registruotųsi registre, kuriam jie turėtų pateikti atitinkamą informaciją apie savo organizacinę struktūrą ir mokėti įmoką, o neįvykdžius šios pareigos jiems būtų taikomos sankcijos?
2. Ar pagal Direktyvą [2015/1535] valstybės narės privalo pranešti Komisijai apie priemones, pagal kurias [internetinių paslaugų teikėjams] nustatoma pareiga įsiregistruoti registre, siejama su atitinkamos informacijos apie savo organizacinę struktūrą teikimu ir įmokos mokėjimu, o jos neįvykdymo atveju jiems būtų taikomos sankcijos? Jei taip, ar pagal šią direktyvą privatus asmuo gali prieštarauti, kad jam būtų taikomos priemonės, apie kurias Komisijai nepranešta?

²⁷ 2023 m. gruodžio 11 d. sprendimas (C-215/01, EU:C:2003:662).

3. Ar pagal Direktyvos [2000/31] 3 straipsnį nacionalinėms valdžios institucijoms draudžiama priimti nuostatas, kuriomis, siekiant padidinti verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumą ir skaidrumą, be kita ko, priimant gaires, skatinant elgesio kodeksų taikymą ir renkant atitinkamą informaciją, kitoje Europos šalyje įsisteigusiems subjektams nustatomos papildomos administracinės ir finansinės prievolės, kaip antai pareiga įsiregistruoti registre, siejama su atitinkamos informacijos apie savo organizacinę struktūrą teikimu ir įmokos mokėjimu, o jos neįvykdymo atveju jiems būtų taikomos sankcijos?
4. Ar pagal SESV 56 straipsnyje ir Direktyvos [2006/123] 16 straipsnyje įtvirtintą laisvo paslaugų teikimo principą nacionalinėms valdžios institucijoms draudžiama priimti nuostatas, kuriomis, siekiant padidinti verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumą ir skaidrumą, be kita ko, priimant gaires, skatinant elgesio kodeksų taikymą ir renkant atitinkamą informaciją, kitoje Europos šalyje įsisteigusiems subjektams nustatomos papildomos administracinės ir finansinės prievolės, kaip antai pareiga įsiregistruoti registre, siejama su atitinkamos informacijos apie savo organizacinę struktūrą teikimu ir įmokos mokėjimu, o jos neįvykdymo atveju jiems būtų taikomos sankcijos?
5. Ar pagal Direktyvos [2000/31] 3 straipsnio 4 dalies b punktą valstybės narės privalo pranešti Komisijai apie priemones, pagal kurias [internetinių paslaugų teikėjams] nustatoma pareiga įsiregistruoti registre, siejama su atitinkamos informacijos apie savo organizacinę struktūrą teikimu ir įmokos mokėjimu, o jos neįvykdymo atveju jiems būtų taikomos sankcijos? Jeigu taip, ar pagal šią direktyvą privatus asmuo gali prieštarauti, kad jam būtų taikomos priemonės, apie kurias Komisijai nepranešta?“

B. Sujungtos bylos C-664/22 ir C-666/22

41. *Google Ireland Limited* (toliau – *Google*), kurios buveinė yra Airijoje, visoje Europos ekonominėje erdvėje (EEE) siūlo internetinės reklamos paslaugas ir valdo tokio paties pavadinimo paieškos sistemą.
42. 2019 m. birželio 25 d. sprendimu AGCOM savo iniciatyva nurodė įtraukti *Google* į ROC, motyvuodama tuo, kad ši vykdo internetinės reklamos koncesininkės veiklą ir, nors jos buveinė yra užsienyje, gauna pajamų Italijoje.
43. Remdamasi šia registracija AGCOM 2020 m. lapkričio 9 d. sprendimu pareikalavo, kad *Google* sumokėtų įmoką, skirtą jos veiklos 2020 m. išlaidoms padengti.
44. *Google* apskundė šiuos AGCOM sprendimus *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas).
45. Po dalinių nacionalinės teisės sistemos pakeitimų, padarytų Įstatymu Nr. 178/2020 ir Sprendimu Nr. 200/2021, kuriuos priėmė Italijos teisės aktų leidėjas ir AGCOM, pirmiausia siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Reglamento 2019/1150, *Google* iš dalies pakeitė savo reikalavimus, prašydama panaikinti ir šį sprendimą, nes juo pareiga įsiregistruoti ROC nustatyta ir internetinių paslaugų teikėjams.

46. *Eg Vacation Rentals Ireland Limited* (toliau – EGVR), kurios buveinė yra Airijoje, valdo ir eksploatuoja internetinę platformą, taip pat įvairius įrankius ir funkcijas, kuriais galima naudotis per šią platformą ir kurie leidžia, viena vertus, nekilnojamojo turto savininkams ir valdytojams skelbti su šiuo turtu susijusius skelbimus ir, kita vertus, keliautojams rinktis iš šio nekilnojamojo turto ir bendrauti su savininkais ir valdytojais dėl šio turto nuomos.

47. Dėl dalinių nacionalinės teisės sistemos pakeitimų, nurodytų šios išvados 45 punkte, EGVR kilo pareiga įsiregistruoti ROC, taigi ir pateikti AGCOM tam tikrą informaciją bei sumokėti jai įmoką. EGVR pateikė skundą *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas), siekdama, kad būtų panaikintas Sprendimas Nr. 200/2021.

48. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme *Google* ir EGVR teigė, kad Įstatymu Nr. 178/2020 ir Sprendimu Nr. 200/2021, nustatant joms aptariamas pareigas, pažeidžiamas laisvės teikti paslaugas principas, Reglamentas 2019/1150 ir įvairios direktyvos.

49. Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, remdamasis direktyvomis 2000/31 ir 2006/123 bei nurodydamas tokias pačias priežastis kaip išvardytos šios išvados 37–39 punktuose, teigia, kad, pirma, nustačius pagrindinėse bylose aptariamas pareigas gali būti ribojamas laisvas paslaugų judėjimas, kurį siekiama užtikrinti šiomis direktyvomis.

50. Antra, atsižvelgiant į tai, kad nuostatose, susijusiose su registracija ROC, įtvirtinamas bendras reikalavimas dėl informacinės visuomenės paslaugų teikimo ir šiomis nuostatomis, atrodo, gali būti ribojama paslaugų teikėjo, įsisteigusio kitoje valstybėje narėje, laisvė teikti paslaugas, dėl tokių pačių priežasčių, kaip nurodytos šios išvados 36 punkte, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar direktyvose 2000/31 ir 2015/1535 nustatyta pareiga pranešti taikoma pagrindinėse bylose aptariamoms priemonėms.

51. Trečia, pateikdamas tokius pačius argumentus kaip išdėstyti šios išvados 35 punkte, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad Reglamente 2019/1150 nustatyta visuma taisyklių siekiant užtikrinti sąžiningą, nuspėjamą, tvarią ir pasitikėjimą teikiančią aplinką vidaus rinkoje vykdomiems internetiniams komerciniams sandoriams. Jis primena, kad šio reglamento 15 straipsnyje nustatyta, jog kiekviena valstybė narė užtikrina tinkamą ir veiksmingą šio reglamento taikymą ir nustato už šio reglamento pažeidimus taikomas priemones, kurios turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Jis pažymi, kad, nacionalinės teisės aktų leidėjo teigimu, pareiškėjoms pagrindinėse bylose nustatytos pareigos grindžiamos AGCOM skirta užduotimi – nustatyti ir iš jos prižiūrimo rinkos sektoriaus veiklos vykdytojų surinkti apskaitomus ir neapskaitomus duomenis, kurie laikomi svarbiais jos institucinėms funkcijoms atlikti. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar šiuo tikslu pateisinama registracija ROC, taip pat iš to kylančios pareigos ir draudimai, ir ar pareiškėjoms pagrindinėse bylose nustatytais pareigomis ir draudimais nėra pažeidžiamas proporcingumo principas.

52. Šiomis aplinkybėmis *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas) 2022 m. spalio 10 d. nutartimis, kurias Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2022 m. spalio 21 d., nutarė sustabdyti bylų nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar pagal Sąjungos teisę draudžiama taikyti tokias nacionalinės teisės nuostatas, kokios įtvirtintos [Įstatymo Nr. 178] 1 straipsnio 515[–]517 dalyse, pagal kurias kitoje Europos valstybėje įsteigtiems, bet Italijoje veiklą vykdančioms subjektams nustatomos papildomos administracinės ir finansinės prievolės, kaip antai pareigos įsiregistruoti konkrečiame registre ir mokėti įmoką? Kalbant konkrečiai, ar tokia nacionalinės teisės nuostata pažeidžiamas [Direktyvos 2000/31] 3 straipsnis, pagal kurį informacinės visuomenės paslaugų teikėjui <...> taikomi tik tos valstybės narės, kurioje jis įsisteigęs, teisės aktai?
2. Ar pagal Sąjungos teisę draudžiama taikyti tokias nacionalinės teisės nuostatas, kaip [Įstatymo Nr. 178] 1 straipsnio 515[–]517 dalys, pagal kurias kitoje Europos valstybėje įsisteigusiems subjektams nustatomos papildomos administracinės ir finansinės prievolės? Kalbant konkrečiai, ar pagal [SESV] 56 straipsnyje įtvirtintą laisvo paslaugų teikimo principą ir iš direktyvų [2006/123] bei [2000/31] kylančius analogiškus principus draudžiama nacionalinė priemonė, pagal kurią Italijoje veiklą vykdančioms, bet ten neįsisteigusiems tarpininkams nustatoma pareiga įsiregistruoti tam tikrame registre, lemianti papildomas prievoles, kurių nenustatyta kilmės valstybėje tokią pačią veiklą vykdančioms subjektams?
3. Ar pagal Sąjungos teisę, visų pirma Direktyvą [2015/1535], reikalaujama, kad Italijos valstybė praneštų Komisijai apie [internetinių paslaugų teikėjams] nustatytą pareigą įsiregistruoti [ROC], ir – konkrečiai – ar Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antra įtrauka turi būti aiškinama taip, kad ne Italijoje, o kitoje valstybėje narėje įsisteigęs privatus asmuo gali prieštarauti, kad jam būtų taikomos Italijos įstatymų leidėjo patvirtintos priemonės (numatytos [Įstatymo Nr. 178] 1 straipsnio 515[–]517 dalyse), kuriomis gali būti ribojamas laisvas informacinės visuomenės paslaugų judėjimas, kai apie šias priemones nebuvo pranešta pagal minėtą nuostatą?
4. Ar pagal Reglamentą [2019/1150], visų pirma jo 15 straipsnį, ir proporcingumo principą draudžiama valstybės narės teisės nuostata arba nacionalinės nepriklausomos institucijos patvirtinta priemonė, pagal kurią valstybėje narėje veiklą vykdančios internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai įpareigojami įsiregistruoti ROC ir iš to kyla įvairios formalios bei procedūrinės pareigos, prievolė mokėti įmokas ir draudimas gauti tam tikrą sumą viršijantį pelną?“

C. Byla C-663/22

53. *Expedia Inc.* yra bendrovė, kurios buveinė yra Sietle (Jungtinės Amerikos Valstijos), valdanti informacinių technologijų platformas, naudojamas teikiant viešbučių ir kelionių rezervavimo internetu paslaugas.

54. Sprendimu Nr. 161/2021 AGCOM ir internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams – tai kategorija, kuriai pagal prašymą priimti prejudicinį sprendimą *Expedia* neginčijamai priklauso – nustatė pareigą jai pateikti IES, kai jie veikia Italijos teritorijoje.

55. Šis sprendimas aiškiai buvo priimtas vykdant pagal Įstatymo Nr. 249/1997 1 straipsnio 6 dalies c punkto 14a papunktį AGCOM skirtą užduotį – užtikrinti tinkamą ir veiksmingą Reglamento 2019/1150 taikymą, pirmiausia kasmet surenkant atitinkamą informaciją.

56. *Expedia* pateikė skundą *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas), siekdama, kad būtų panaikintas Sprendimas Nr. 161/2021. Ši bendrovė teigia, kad Reglamente 2019/1150 nenumatytas jo įgyvendinimas Sprendimu Nr. 161/2021. Kadangi šiuo reglamentu nustatyta proporcingumo principu grindžiama suderinimo priemonė, pagal ją neleidžiama padidinti procedūrinių reikalavimų, taikomų veiklos vykdytojams, neatsižvelgiant į tai, ar jie yra įsisteigę Sąjungoje.

57. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių dėl nacionalinės teisės aktuose nustatytos pareigos pateikti IES suderinamumo su Reglamentu 2019/1150.

58. Remdamasis Reglamento 2019/1150 15 ir 16 straipsniais, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad pareiga pateikti IES, nustatyta ir internetinių paslaugų teikėjams siekiant kiekvienais metais surinkti atitinkamą informaciją ir imtis priemonių, kad būtų užtikrintas tinkamas ir veiksmingas šio reglamento taikymas, reiškia informacijos, susijusios iš esmės su šių teikėjų pajamomis, pateikimą. Vis dėlto šioje informacijoje visai nėra nuorodų nei į šiame reglamente nustatytų įpareigojimų laikymąsi, nei į šių paslaugų teikėjų ir verslo klientų santykių skaidrumą ir sąžiningumą. Taigi atrodo, kad pagal nacionalinę teisės sistemą nustatyta kontrolė, kuri yra visiškai kitokia, nei numatyta siekiant įgyvendinti Reglamentą 2019/1150, ir kuri jam prieštarauja, be to, yra netinkama atsižvelgiant į siekiamą tikslą, nes susijusi ne su veiksmingu šiame reglamente minėtiems paslaugų teikėjams nustatytų pareigų vykdymu siekiant užtikrinti sutartinių santykių su verslo klientais skaidrumą ir sąžiningumą, o su jų ekonomine padėtimi.

59. Šiomis aplinkybėmis *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas) 2022 m. spalio 10 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2022 m. spalio 19 d., nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar pagal Reglamentą [2019/1150], visų pirma jo 15 straipsnį, ir proporcingumo principą draudžiamos valstybės narės teisės nuostatos arba nepriklausomos nacionalinės institucijos priimta priemonė – kaip antai nurodyta motyvuojamojoje dalyje, – pagal kurią užsienyje įregistruoti internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai įpareigojami pateikti informacinį pranešimą, kuriame būtų nurodyta informacija, nesusijusi su šio reglamento tikslais?
2. Ar informacija, kurią reikia pateikti [EIS], bet kuriuo atveju gali būti laikoma svarbia ir naudinga siekiant tinkamai ir veiksmingai įgyvendinti Reglamentą [2019/1150]?“

D. Byla C-665/22

60. *Amazon* valdo internetinę platformą, skirtą tretiesiems pardavėjams ir vartotojams suvesti, kad jie galėtų tarpusavyje sudaryti prekių pirkimo pardavimo sandorius.

61. Dėl dalinių nacionalinės teisės sistemos pakeitimų, atsiradusių pagal Įstatymą Nr. 178/2020 ir Sprendimą Nr. 161/2021, kuriuos priėmė Italijos teisės aktų leidėjas ir AGCOM, pirmiausia siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Reglamento 2019/1150, *Amazon*, kaip internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai, kilo pareiga AGCOM pateikti IES.

62. *Amazon* pateikė skundą *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas) pirmiausia siekdama, kad būtų panaikintas Sprendimas Nr. 161/2021. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme *Amazon* teigė, kad Sprendimu Nr. 161/2021, kuriuo ji įpareigojama AGCOM pateikti IES, pažeidžiamas laisvės teikti paslaugas principas, Reglamentas 2019/1150 ir įvairios direktyvos.

63. Pareiškėjos bylose C-663/22 ir C-665/22 prašo panaikinti Sprendimą Nr. 161/2021. Pažymėtina, kad, kitaip nei pareiškėja pirmojoje byloje, pareiškėja antrojoje byloje yra įsisteigusi valstybėje narėje ir teigia, kad šiuo sprendimu pažeidžiamas ne tik Reglamentas 2019/1150, bet ir laisvės teikti paslaugas principas ir įvairios direktyvos.

64. Šiuo klausimu, pirma, dėl Reglamento 2019/1150 ir jo aiškinimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla panašių abejonių kaip tos, kurias jis išdėsto byloje C-663/22²⁸.

65. Antra, dėl laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo principo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad pareiga AGCOM pateikti IES, nustatyta Įstatyme Nr. 161/2021, atsižvelgiant į Direktyvą 2000/31 gali reikšti ribojimą, prieštaraujantį šiam principui. Jis priduria, kad neatrodo, jog įvykdytos šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje nurodytos sąlygos, pagal kurias valstybė narė gali nustatyti apribojimus, taip pat kiek tai susiję su proporcingumo principu. Taigi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, net atsižvelgiant į tai, kad IES pateikimas AGCOM numatytas įgyvendinant Reglamentą 2019/1150, vadinasi, siekiant netiesiogiai apsaugoti vartotojus, prašymas pateikti informaciją, susijusią su pajamomis, yra visiškai neproporcingas siekiamam tikslui, nes ši informacija nenusijusi nei su šio reglamento įgyvendinimu, nei su jame nustatytų įpareigojimų laikymusi.

66. Be to, dėl minėto principo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad, neatsižvelgiant į Direktyvos 2000/31 taikymą, Direktyvos 2006/123, kuri yra bendresnio pobūdžio, 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės narės gerbia teikėjų teisę teikti paslaugas ne toje valstybėje narėje, kurioje jie yra įsisteigę, ir negali dėl teisės teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymo nustatyti reikalavimų, kuriais būtų pažeidžiami šioje nuostatoje įtvirtinti principai.

67. Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, viena vertus, kad, atsižvelgiant į valstybėms narėms pagal Direktyvą 2015/1535 tenkančias pareigas, nuostatose, susijusiose su IES pateikimu, įtvirtinamas informacinės visuomenės paslaugų teikimui taikomas bendras reikalavimas, taigi apie šias nuostatas turėjo būti pranešta Komisijai. Jis teigia, kad Sprendimu Nr. 161/2021 iš esmės siekiama reglamentuoti informacinės visuomenės paslaugas, pirmiausia internetines tarpininkavimo paslaugas ir interneto paieškos sistemas. Kita vertus, jis pažymi, kad Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antroje įtraukoje nurodyta, jog apie ketinimą imtis priemonių, reiškiančių laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo ribojimą, turi būti pranešta Komisijai ir valstybei narei, kurioje įsisteigusi įmonė.

²⁸ Žr. šios išvados 58 punktą.

68. Šiomis aplinkybėmis *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas) 2022 m. spalio 10 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2022 m. spalio 21 d., nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar pagal Reglamentą [2019/1150] draudžiama tokia nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią, siekiant užtikrinti tinkamą ir veiksmingą šio reglamento įgyvendinimą, tuo tikslu taip pat renkant atitinkamą informaciją, reikalaujama, kad [internetinių paslaugų teikėjai] reguliariai teiktų svarbią informaciją apie savo pajamas?
2. Ar pagal Reglamentą [2019/1150] sistemos [IES] nurodomi duomenys, daugiausia susiję su gautomis pajamomis, gali būti laikomi reikšmingais ir naudingais, atsižvelgiant į šiuo reglamentu siekiamą tikslą?
3. Ar pagal Direktyvą [2015/1535] valstybės narės privalo pranešti Komisijai apie priemones, pagal kurias [internetinių paslaugų teikėjams] nustatoma pareiga teikti informacinį pranešimą, apimantį svarbią informaciją apie jų pajamas, kurios nevykdymo atveju taikomos sankcijos? Jei taip, ar pagal šią direktyvą privatus asmuo gali prieštarauti, kad jam būtų taikomos priemonės, apie kurias Komisijai nepranešta?
4. Ar pagal Direktyvos [2000/31] 3 straipsnį nacionalinėms valdžios institucijoms draudžiama priimti nuostatas, kuriomis, siekiant užtikrinti Reglamento [2019/1150] įgyvendinimą, kitoje Europos šalyje įsisteigusiems, bet Italijoje veiklą vykdančioms operatoriams nustatomos papildomos administracinės ir finansinės prievolės, kaip antai pareiga teikti informacinį pranešimą, apimantį svarbią informaciją apie jų pajamas, kurios nevykdymo atveju taikomos sankcijos?
5. Ar pagal SESV 56 straipsnyje ir Direktyvos [2006/123] 16 straipsnyje bei [Direktyvoje 2000/31] įtvirtintą laisvo paslaugų teikimo principą nacionalinėms valdžios institucijoms draudžiama priimti nuostatas, kuriomis, siekiant užtikrinti Reglamento [2019/1150] įgyvendinimą, kitoje Europos šalyje įsisteigusiems subjektams nustatomos papildomos administracinės ir finansinės prievolės, kaip antai pareiga teikti informacinį pranešimą, apimantį svarbią informaciją apie jų pajamas, kurios nevykdymo atveju taikomos sankcijos?
6. Ar pagal Direktyvos [2000/31] 3 straipsnio 4 dalies b punktą valstybės narės privalo pranešti Komisijai apie priemones, pagal kurias [internetinių paslaugų teikėjams] nustatoma pareiga teikti informacinį pranešimą, apimantį svarbią informaciją apie jų pajamas, kurios nevykdymo atveju taikomos sankcijos? Jeigu taip, ar pagal šią direktyvą privatus asmuo gali prieštarauti, kad jam būtų taikomos priemonės, apie kurias Komisijai nepranešta?“

IV. Procesai Teisingumo Teisme

69. Rašytines pastabas visose bylose pateikė pareiškėjos pagrindinėse bylose, Italijos, Čekijos ir Airijos vyriausybės, taip pat Komisija. Šiose bylose posėdis nebuvo surengtas.

70. 2022 m. gruodžio 7 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimis bylos C-662/22 ir C-667/22, taip pat bylos C-664/22 ir C-666/22 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdomos rašytinė ir žodinė proceso dalys ir priimtas sprendimas. Dėl bylų C-663/22 ir C-665/22 toks sprendimas nebuvo priimtas.

71. Atsižvelgiant į Teisingumo Teismo prašymą ir bendrus šių bylų aspektus atrodo tikslinga dėl jų pateikti bendrą išvadą.

V. Analizė

72. Šios bylos kyla iš pareiškėjų pagrindinėse bylose pateiktų prašymų panaikinti nacionalines priemones, kuriomis joms nustatomos tam tikros pareigos. Iš esmės pareigos, aptariamos sujungtose bylose C-662/22 ir C-667/22 ir sujungtose bylose C-664/22 ir C-666/22, yra susijusios su registracija ROC, reiškiančia, kad AGCOM kasmet turi būti pateikiama informacija apie atitinkamų paslaugų teikėjų struktūrą²⁹, o pareigos, aptariamos bylose C-663/22 ir C-665/22, yra susijusios su IES pateikimu. Šios pareigos nustatytos nacionalinės teisės aktuose, kurie bent iš dalies yra reikšmingi visose šiose bylose³⁰.

73. Be to, dauguma šiose bylose Teisingumo Teismui pateiktų prejudicinių klausimų iš esmės susideda iš trijų tarpusavyje susijusių klausimų.

74. Pirmasis klausimas – tai klausimas, ar pagal Reglamentą 2019/1150 draudžiamos nacionalinės priemonės, kuriomis valstybės narės teisės aktų leidėjas, nurodęs, kad siekia užtikrinti šio reglamento įgyvendinimą, nustato tam tikras pareigas internetinių paslaugų teikėjams (B skirsnis).

75. Antrasis klausimas – ar, atsižvelgiant į laisvo paslaugų judėjimo principą, įtvirtintą SESV 56 straipsnyje, taip pat į direktyvas 2000/31 ir 2006/123, visose šiose bylose aptariamos pareigos gali būti nustatytos internetinių paslaugų teikėjui, įsisteigusiam kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje nustatytos šios pareigos (C skirsnis).

76. Trečiasis klausimas – ar apie nacionalines priemones, kuriomis nustatytos aptariamos pareigos, turėjo būti pranešta Komisijai pagal direktyvose 2000/31 ir 2015/1535 nurodytus įpareigojimus (D skirsnis).

77. Patikslintina, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą byloje C-663/22 susijęs tik su pirmuoju iš šių trijų klausimų. Šioje byloje pareiškėja pagrindinėje byloje nėra įsisteigusi valstybėje narėje ir manau, kad būtent dėl to prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimai susiję tik su Reglamentu 2019/1150. Iš tikrųjų SESV 56 straipsnyje nustatyti mechanizmai, taip pat direktyvos 2000/31 ir 2006/123, susijusios su laisvu paslaugų judėjimu,

²⁹ Kaip matyti iš prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo ketvirtųjų klausimų, pateiktų sujungtose bylose C-664/22 ir C-666/22, jis konstatuoja, kad ROC įregistruotoms bendrovėms draudžiama gauti tam tikrą sumą viršijančias pajamas (žr. šios išvados 21 punktą). Italijos vyriausybė ši teiginį ginčija. Komisija pažymi, kad ši draudimą nurodė EGVR vykstant procesui pagrindinėje byloje. Kaip ir Italijos vyriausybė, ši institucija pažymi, kad nacionalinėje teisės sistemoje toks draudimas nebustatytas. Bet kuriuo atveju, kadangi, viena vertus, prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nenurodo priežasties, dėl kurios mano, kad šis draudimas nesuderinamas su Sąjungos teise, ir neatkreipia Teisingumo Teismo dėmesio į jį sujungtose bylose C-662/22 ir C-667/22 ir, kita vertus, į šį draudimą nebūtina atsižvelgti siekiant naudingai atsakyti į prejudicinius klausimus prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, sutelksiu dėmesį į aplinkybę, kad registracija ROC reiškia, jog turi būti pateikta svarbi informacija apie aptariamų paslaugų teikėjų struktūrą.

³⁰ Šiuo klausimu patikslintina, kad nuoroda į Įstatymo Nr. 178/2020 1 straipsnio 516 dalį, kurią prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas daro prejudiciniuose klausimuose, pateiktuose sujungtose bylose C-664/22 ir C-666/22, mano nuomone, neturi reikšmės. Atrodo, kad ši nuostata, kurios formuluotė prašymuose priimti prejudicinį sprendimą net nepateikiama, neturi ryšio su prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimais. Iš tikrųjų joje nurodyta, kad „pirmesnėmis nuostatomis nepažeidžiama Vartotojų kodekso 27 straipsnio 1a dalis <...>“. Vis dėlto šis Vartotojų kodekso straipsnis susijęs su kompetencija veikti kovojant su nesąžininga komercine veikla.

netaikomi paslaugų teikėjams, įsisteigusiems Sąjungai nepriklausančioje trečiojoje valstybėje³¹. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepateikia ir klausimo dėl Direktyvos 2015/1535.

78. Prieš pradėdant nagrinėti šiuos tris klausimus reikia nustatyti, ar byloje C-663/22 ir C-665/22 pateikti prejudiciniai klausimai yra priimtini (A skirsnis).

A. Dėl priimtinumо

1. Byloje C-663/22

79. Italijos vyriausybė abejoja dėl prejudicinių klausimų, pateiktų byloje C-663/22, priimtumo. Iš tikrųjų, šios vyriausybės teigimu, abu pateikti klausimai yra prieštaringi, nes prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, viena vertus, nenurodęs priežasčių tvirtina, kad pareiga AGCOM pateikti IES nesusijusi su Reglamento 2019/1150 įgyvendinimu, ir, kita vertus, prašo Teisingumo Teismo išnagrinėti informacijos, kuri turi būti nurodyta IES, svarbą ir naudingumą atsižvelgiant į šio reglamento tikslą, o tai apima faktinių aplinkybių vertinimą, kuris priklauso ne Teisingumo Teismo, o prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo jurisdikcijai.

80. Pirma, suprantu Italijos vyriausybės požiūrį taip, kad jos nurodytas prieštaravimas kyla dėl to, jog prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, viena vertus, pažymi, jog IES esanti informacija „nesusijusi su [Reglamento 2019/1150] tikslais“ (pirmasis prejudicinis klausimas), ir, kita vertus, siekia sužinoti, ar ši informacija gali būti svarbi ir naudinga siekiant „tinkamai ir veiksmingai“ įgyvendinti šį reglamentą (antrasis prejudicinis klausimas), o tai Teisingumo Teismas turėtų nustatyti remdamasis savo paties atliktu faktinių aplinkybių vertinimu.

81. Tiesa, antrąjį prejudicinį klausimą galima suprasti taip, kad juo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia nustatyti, ar, neatsižvelgiant į tai, kaip būtų atsakyta į pirmąjį klausimą, Sprendimas Nr. 161/2021 priklauso AGCOM kompetencijai. Iš tikrųjų prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvuojamojoje dalyje jį pateikęs teismas pažymi, kad pagal Įstatymą Nr. 178/2020 išimtinai AGCOM pavedama *užtikrinti tinkamą ir veiksmingą Reglamento 2019/1150 įgyvendinimą*. Vis dėlto tokia pati formuluotė vartojama šio reglamento 15 straipsnio 1 dalyje, kuri minima pirmajame klausime ir kurioje nurodyta, kad kiekviena valstybė narė *užtikrina tinkamą ir veiksmingą šio reglamento vykdymą*. Net darant prielaidą, kad esama aptariamo prieštaravimo, galima teigti, kad jis kyla dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo abejonių, susijusių teisingu šio reglamento aiškinimu.

82. Šiomis aplinkybėmis siūlau abu prejudicinius klausimus nagrinėti kartu vieninteliu svarbiu Sąjungos teisės aspektu, t. y. atsižvelgiant į Reglamentą 2019/1150, siekiant nustatyti, ar pagal šį reglamentą draudžiama imtis tokių priemonių, kokios kyla iš Įstatymo Nr. 178/2020. Tada Italijos vyriausybės nurodytas prieštaravimas nekyla ir bet kuriuo atveju negali lemti prejudicinių klausimų nepriimtumo.

³¹ Šiuo klausimu, kiek tai susiję su Direktyva 2000/31 ir SESV 56 straipsniu, žr. 2023 m. balandžio 27 d. Sprendimą *Viagogo* (C-70/22, EU:C:2023:350, 25–31 ir 33 punktai). Dėl Direktyvos 2006/123 žr. jos 2 straipsnio 1 dalį, siejamą su 36 konstatuojamąja dalimi, kurioje nurodyta, kad „teikėjo sąvoka neturėtų apimti atvejo, kai trečiųjų valstybių bendrovės steigia savo padalinius valstybėje narėje, kadangi pagal [SESV 56] straipsnį įsisteigimo laisve arba laisvo paslaugų judėjimo principu gali naudotis tik bendrovės, įsteigtos pagal valstybės narės teisę ir [Sąjungoje] turinčios savo registruotas buveines, centrinę administraciją ar pagrindinę verslo vietą“.

83. Antra, dėl Italijos vyriausybės teiginio, kad pagal prejudicinių klausimų formuluotes Teisingumo Teismo prašoma atlikti faktinių aplinkybių vertinimą, pažymėtina, kad, nors Teisingumo Teismas negali aiškinti valstybės narės vidaus teisės normų, jis gali prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikti reikiamų paaiškinimų dėl Sąjungos teisės nuostatų, kurios gali prieštarauti šioms normoms.

2. Byloje C-665/22

84. Italijos vyriausybė teigia, kad antrasis prejudicinis klausimas, pateiktas byloje C-665/22, yra nepriimtinas, nes juo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašo Teisingumo Teismo nuspręsti dėl aptariamų pareigų naudingumo siekiant tinkamai taikyti Reglamentą 2019/1150. Vis dėlto, šios vyriausybės teigimu, šis išaiškinimas, kadangi susijęs su faktinių aplinkybių nustatymu, priklauso nacionalinio teismo jurisdikcijai, o tas teismas visiškai nepaaiškina, kodėl prašymas pateikti informaciją turėtų būti laikomas nesvarbiu ir nenaudingu.

85. Tiesa, šiuo aspektu pažymėtina, kad Teisingumo Teismas negali aiškinti valstybės narės vidaus teisės normų. Vis dėlto, kaip priminta šios išvados 83 punkte, jis gali prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikti reikiamų paaiškinimų dėl Sąjungos teisės nuostatų, kurios gali prieštarauti šioms normoms.

86. Tai reiškia, kad prejudiciniai klausimai byloje C-663/22 ir antrasis prejudicinis klausimas byloje C-665/22 yra priimtini.

B. Dėl Reglamento 2019/1150

87. Įvairūs prejudiciniai klausimai, kuriuos šiose bylose pateikė prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, yra susiję su Reglamentu 2019/1150³².

88. Nors atitinkami klausimai suformuluoti ne taip pat ir susiję ne su tomis pačiomis nacionalinėmis priemonėmis, jais iš esmės siekiama išsiaiškinti, ar pagal Reglamentą 2019/1150 draudžiamos nacionalinės priemonės, patvirtintos nurodžius tikslą užtikrinti šio reglamento įgyvendinimą.

89. Konkrečiau kalbant, pareigos, aptariamos sujungtose bylose C-662/22 ir C-667/22 ir sujungtose bylose C-664/22 ir C-666/22, t. y. susijusios su registracija ROC ir kasmetinės įmokos mokėjimu AGCOM, buvo nustatytos ir internetinių paslaugų teikėjams motyvuojant Reglamento 2019/1150 įgyvendinimu „siekiant padidinti verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumą ir skaidrumą“³³. Taip pat byloje C-663/22 ir C-665/22 aptariama pareiga, t. y. pareiga AGCOM (Italijos valdžios institucijoms) pateikti IES, buvo nustatyta internetinių paslaugų teikėjams, nurodžius tikslą užtikrinti Reglamento 2019/1150 įgyvendinimą³⁴.

³² T. y. pirmieji prejudiciniai klausimai sujungtose bylose C-662/22 ir C-667/22, ketvirtieji klausimai sujungtose bylose C-664/22 ir C-666/22, abu prejudiciniai klausimai byloje C-663/22, taip pat pirmasis ir antrasis prejudiciniai klausimai byloje C-665/22.

³³ Žr. pirmųjų, trečiųjų ir ketvirtųjų prejudicinių klausimų sujungtose bylose C-662/22 ir C-667/22 formuluotes.

³⁴ Žr. pirmojo, ketvirtojo ir penktojo prejudicinių klausimų byloje C-665/22 formuluotes. Panašiai Sprendimas Nr. 161/2021, aptariamas byloje C-663/22 ir C-665/22, kuriuo pareiga pateikti IES buvo nustatyta ir internetinių paslaugų teikėjams, buvo priimtas „siekiant kasmet rinkti svarbią informaciją ir imtis priemonių, kad būtų užtikrintas tinkamas ir veiksmingas [Reglamento 2019/1150] taikymas“, taip pat „[AGCOM] [įstatymu Nr. 178/2020] priskirtų funkcijų vykdymas“. Žr. šios išvados 55 punktą.

90. Tiesa, atsižvelgiant į kitus šiose bylose Teisingumo Teismui pateiktus klausimus pirmiausia turėtų kilti klausimas, ar nuostatos, kuriomis siekiama įgyvendinti Reglamentą 2019/1150, yra viršesnės už sistemas, nustatytas direktyvose 2000/31 ir 2006/123, kiek tai susiję su laisvu paslaugų judėjimu, taip pat įtvirtintas pirmoje iš šių direktyvų ir Direktyvoje 2015/1535, kiek tai susiję su pastarosiose direktyvose nustatytomis pareigomis pranešti. Iš tikrųjų šios trys direktyvos gali neleisti valstybei narei nustatyti savo taisyklių kitoje valstybėje narėje įsisteigusiams paslaugų teikėjams. Taigi, jei, viena vertus, pagrindinėse bylose aptariamos nacionalinės priemonės patenka į kurios nors iš šių direktyvų taikymo sritį ir pagal šią direktyvą valstybei narei neleidžiama nustatyti tokių priemonių kitoje valstybėje narėje įsisteigusiam paslaugų teikėjui ir jei, kita vertus, šiose direktyvose dėl Reglamento 2019/1150 ir nacionalinių priemonių, kuriomis jis įgyvendinamas, nenustatyta išimties, neturi reikšmės tai, ar pagrindinėse bylose aptariamos pareigos kyla iš šio reglamento įgyvendinimo priemonių.

91. Vis dėlto neatrodo, kad direktyvos 2000/31 ir 2006/123 būtų taikytinos byloje C-663/22³⁵, todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, priimdamas sprendimą toje pagrindinėje byloje, turi taikyti tik Reglamentą 2019/1150. Iš tikrųjų šis reglamentas taikomas ir internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams, įsisteigusiams trečiojoje valstybėje, jeigu jų verslo klientai yra įsisteigę Sąjungoje ir siūlo savo prekes ar paslaugas Sąjungoje esantiems vartotojams³⁶.

92. Šiomis aplinkybėmis, pirma, kalbant apie kitas bylas nei byla C-663/22, pirmiausia kyla klausimas, ar Sąjungos teisės aktai, susiję su laisvu paslaugų judėjimu, pavyzdžiui, be kita ko, Direktyva 2000/31, arba su pareiga pranešti, pavyzdžiui, be kita ko, Direktyva 2015/1535, neleidžia valstybei narei nustatyti kitoje valstybėje įsisteigusiam paslaugų teikėjui tokių pareigų kaip aptariamos pagrindinėje byloje. Antra, jei taip, reikėtų išnagrinėti klausimą, ar šiose direktyvose skirtingai vertinamos Reglamento 2019/1150 įgyvendinimo priemonės. Jeigu į pastarąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, nebūtų pagrindo klausimui, ar visose bylose aptariamos pareigos kyla iš šio reglamento įgyvendinimo priemonių. Šiuos klausimus išnagrinėsiu šios išvados dalyse, susijusiose atitinkamai su laisvu paslaugų judėjimu (C skirsnis) ir pareigomis pranešti (D skirsnis).

93. Kalbant apie bylą C-663/22, kyla klausimas, ar Reglamentas 2019/1150 ir pirmiausia jo 15 ir 16 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jais pateisinami nacionalinės teisės aktai, kuriais internetinių paslaugų teikėjams nustatyta pareiga periodiškai teikti deklaraciją, kurioje būtų nurodyta informacija apie jų ekonominę padėtį, ir numatyta taikyti sankcijas, jei ši pareiga nevykdoma. Šiam klausimui skirta pirmoji šios išvados dalis (B skirsnis).

1. Reglamento įgyvendinimas

94. Primintina, kad reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse, todėl dėl jo nuostatų valstybėms narėms iš esmės nereikia priimti jokių įgyvendinimo priemonių. Vis dėlto kai kurioms reglamento nuostatoms įgyvendinti valstybėms narėms gali prireikti priimti tokias priemones³⁷. Taigi valstybė narė gali priimti nacionalines reglamento įgyvendinimo priemones, net jei pagal tą reglamentą jos nėra aiškiai įgaliotos tai daryti³⁸.

³⁵ Žr. šios išvados 77 punktą.

³⁶ Žr. Reglamento 2019/1150 1 straipsnio 2 dalį ir 9 konstatuojamąją dalį.

³⁷ Žr. 2021 m. birželio 15 d. Sprendimą *Facebook Ireland ir kt.* (C-645/19, EU:C:2021:483, 109 ir 110 punktai).

³⁸ Žr. 2018 m. balandžio 12 d. *Komisija / Danija* (C-541/16, EU:C:2018:251, 31–33 punktai).

95. Remiantis būtent reikšmingomis atitinkamo reglamento nuostatomis, aiškinamomis atsižvelgiant į jo tikslus, reikia nustatyti, ar pagal jas valstybėms narėms draudžiama, nurodoma arba leidžiama priimti tam tikras įgyvendinimo priemones, be kita ko, pastaruoju atveju – ar atitinkama priemonė patenka į kiekvienai valstybei narei pripažįstamos diskrecijos sritį³⁹.

96. Šiomis įgyvendinimo priemonėmis valstybės narės negali pažeisti jo tiesioginio taikymo, iškraipyti jo, kaip Sąjungos teisės akto, pobūdžio arba peržengti jo nuostatų ribų⁴⁰. Kai atsakomybė už reglamento įgyvendinimą tenka nacionalinėms valdžios institucijoms, nacionalinėmis taisyklėmis galima remtis tik tiek, kiek tai būtina siekiant tinkamai taikyti šį reglamentą, ir jei tai nedaro poveikio nei jo taikymo sričiai, nei veiksmingumui⁴¹.

97. Taip įgyvendindamos reglamentą valstybės narės turi užtikrinti, kad būtų laikomasi bendrųjų Sąjungos teisės principų⁴², be kita ko, proporcingumo principo. Iš tikrųjų pagal šį principą, kurio turi laikytis pirmiausia valstybių narių teisėkūros ir reguliavimo institucijos, kai jos taiko Sąjungos teisę, reikalaujama, kad tam tikroje nuostatoje įtvirtintos priemonės būtų tinkamos Sąjungos teisės akte nurodytam tikslui pasiekti ir neviršytų to, kas būtina jam įgyvendinti.

98. Atsižvelgiant į šias pastabas reikia, pirma, išnagrinėti Reglamento 2019/1150 tikslą ir nustatyti nuostatas, reikšmingas valstybėms narėms jį įgyvendinant, ir, tuo remiantis, antra, prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui nurodyti tikslesnes gaires, leidžiančias jam patikrinti, ar priemonės, kuriomis nacionalinės teisės aktų leidėjas nustatė aptariamas pareigas, iš tikrųjų yra šio reglamento įgyvendinimo priemonės, tinkamos ir būtinos nurodytam tikslui pasiekti.

2. Reglamentas 2019/1150 ir jo tikslas

99. Reglamento 2019/1150 tikslas – prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo užtikrinant sąžiningą, nuspėjamą, tvarią ir pasitikėjimą teikiančią internetinio verslo aplinką vidaus rinkoje⁴³. Šiuo tikslu šiame reglamente nustatomos taisyklės, reglamentuojančios, viena vertus, internetinių paslaugų teikėjų ir, kita vertus, šiomis paslaugomis besinaudojančių verslo klientų ir įmonių interneto svetainių, susijusių su interneto paieškos sistemomis, naudotojų santykius, kad šios paslaugos būtų teikiamos skaidriai ir sąžiningai ir kad tokie vartotojai galėtų pasitikėdami naudotis tokiais paslaugomis⁴⁴.

100. Konkrečiau kalbant, Reglamente 2019/1150 nustatomi tiksliniai įpareigojimai, susiję su bendrųjų sąlygų turiniu ir jų pakeitimu (3 straipsnis), paslaugos teikimo apribojimu, sustabdymu ir nutraukimu (4 straipsnis), reitingo nustatymo skaidrumu (5 straipsnis), pagalbinėmis prekėmis ir paslaugomis (6 straipsnis), skirtingų sąlygų taikymu (7 straipsnis), nesąžiningomis specialiomis sutartinėmis sąlygomis (8 straipsnis), prieiga prie duomenų (9 straipsnis), taip pat skundais ir mediacija (11–14 straipsniai).

³⁹ Žr. 2020 m. sausio 22 d. Sprendimą *Ursa Major Services* (C-814/18, EU:C:2020:27, 35 punktą).

⁴⁰ Šiuo klausimu žr. 2021 m. lapkričio 25 d. Sprendimą *Finanzamt Österreich (Išmokos šeimai, mokamos vystomojo bendradarbiavimo darbuotojui)* (C-372/20, EU:C:2021:962, 48 punktą).

⁴¹ Žr. 1999 m. spalio 14 d. Sprendimą *Adidas* (C-223/98, EU:C:1999:500, 25 punktą ir jame nurodyta jurisprudenciją).

⁴² Žr. 2018 m. balandžio 12 d. Sprendimą *Komisija / Danija* (C-541/16, EU:C:2018:251, 49 ir 50 punktai). Šiuo klausimu taip pat žr. 2014 m. sausio 16 d. Nutartį *Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit* (C-24/13, EU:C:2014:40, 17 punktą ir jame nurodyta jurisprudenciją).

⁴³ Žr. Reglamento 2019/1150 6 konstatuojamąją dalį.

⁴⁴ Žr. Reglamento 2019/1150 1 straipsnio 1 dalį bei 7 ir 51 konstatuojamąsias dalis.

101. Dauguma šių įpareigojimų susiję su tarpininkavimo paslaugų teikėjais. Interneto paieškos sistemų teikėjams skirtos tik Reglamento 2019/1150 nuostatos, susijusios su reitingo nustatymu (5 straipsnis), skirtingų sąlygų taikymu (7 straipsnis) ir teismo procesais, vykstančiais pateikus skundą dėl šiame reglamente nustatytų reikalavimų nevykdymo (14 straipsnis).

102. Šiuo klausimu, remiantis prašymuose priimti prejudicinį sprendimą pateikta informacija, matyti, kad tik byloje C-664/22 pareiškėja pagrindinėje byloje *Google* priklauso interneto paieškos sistemų teikėjų kategorijai. Šiomis aplinkybėmis neatrodo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teiktų didelę reikšmę skirtumui, kuris Reglamente 2019/1150 daromas tarp internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų ir interneto paieškos sistemų teikėjų. Tai galima paaiškinti aplinkybe, kad aptariamuose nacionalinės teisės aktuose šių dviejų kategorijų teikėjams nustatytos tokios pačios ar bent jau panašios pareigos. Dar svarbiau tai, kad šiose bylose teisiniai klausimai, kylantys dėl šių nacionalinės teisės aktų ir Sąjungos teisės sąveikos, bet kuriuo atveju yra tokie patys.

103. Kalbant apie Reglamento 2019/1150 nuostatas, reikšmingas valstybėms narėms jį įgyvendinant, pažymėtina, kad prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teisingai atkreipia Teisingumo Teismo dėmesį į šio reglamento 15 ir 16 straipsnius.

104. Pirma, Reglamento 2019/1150 16 straipsnyje „Stebėseną“ („Monitoring“ versijoje anglų kalba, „Monitoraggio“ versijoje italų kalba, „Monitorowanie“ versijoje lenkų kalba ir „Überwachung“ versijoje vokiečių kalba), siejamame su šio reglamento 18 straipsniu, paskirstomos Komisijos ir valstybių narių funkcijos, susijusios su šio reglamento poveikio priežiūra ir jo peržiūra.

105. Komisijai tenka stebėsenos ir peržiūros užduotys. Ši institucija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atidžiai stebi Reglamento 2019/1150 poveikį tarpininkavimo paslaugų ir jų verslo klientų bei interneto paieškos sistemų ir įmonių interneto svetainių naudotojų santykiams⁴⁵. Be to, Komisija turi periodiškai peržiūrėti šį reglamentą ir atidžiai stebėti jo poveikį internetinių platformų ekonomikai⁴⁶.

106. Konkrečiau kalbant, Komisija renka atitinkamą informaciją, kad galėtų stebėti šių santykių pokyčius⁴⁷. Ši institucija gali internetinių paslaugų teikėjų prašyti rinkti tokią informaciją, taip pat informaciją, būtiną dėl Reglamento 2019/1150 peržiūros⁴⁸.

107. Kalbant apie valstybes nares, jos turi „pad[ėti] Komisijai [vykdyti stebėsenos užduotis] ir pateik[ti] visą atitinkamą surinktą informaciją, įskaitant apie konkrečius atvejus“⁴⁹. Taip apibrėžta valstybių narių funkcija atitinka Reglamento 2019/1150 47 konstatuojamosios dalies [trečią] sakinį, kuriame nurodyta, kad „valstybės narės, paprašius, Komisijai turėtų pateikti visą turimą su tuo klausimu susijusią informaciją“. Panaši formuluotė vartojama šio reglamento 18 straipsnio 3 dalyje, kurioje nustatyta, kad valstybės narės pateikia visą „savo turimą“ reikšmingą informaciją, kurios Komisijai gali reikėti vykdant jai tenkančią peržiūros pareigą.

⁴⁵ Žr. Reglamento 2019/1150 16 straipsnio pirmą sakinį.

⁴⁶ Žr. Reglamento 2019/1150 18 straipsnio 1 dalį.

⁴⁷ Žr. Reglamento 2019/1150 16 straipsnio antrą sakinį.

⁴⁸ Žr. Reglamento 2019/1150 16 straipsnio ketvirtą sakinį.

⁴⁹ Žr. Reglamento 2019/1150 16 straipsnio trečią sakinį.

108. Antra, Reglamento 2019/1150 15 straipsnio „Vykdyto užtikrinimas“ („Enforcement“ versijoje anglų kalba, „Applicazione“ versijoje italų kalba, „Egzekwowanie“ versijoje lenkų kalba ir „Durchsetzung“ versijoje vokiečių kalba), siejamo su šio reglamento 46 konstatuojamąja dalimi⁵⁰, 1 dalyje nurodyta, kad valstybės užtikrina tinkamą ir veiksmingą šio reglamento taikymą, o šio straipsnio 2 dalyje – kad valstybės narės nustato taisykles, kuriomis nustatomos už šio reglamento pažeidimus taikomos (veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos) priemonės, ir užtikrina, kad jos būtų įgyvendintos. Taigi Reglamento 2019/1150 poveikio stebėsenos ir peržiūros pareiga iš esmės tenka Komisijai, o pareiga užtikrinti tinkamą ir veiksmingą šio reglamento taikymą – valstybėms narėms.

109. Taip valstybės narės, viena vertus, turi „galimybę [Reglamento 2019/1150] vykdyto užtikrinimą pavesti esamoms institucijoms, įskaitant teismus“, ir, kita vertus, nėra įpareigosotos numatyti „*ex officio* vykdyto užtikrinimo arba skirti baudas“⁵¹.

110. Neatsižvelgiant į verslo klientų ir įmonės interneto svetainės naudotojų teises pareikšti ieškinį kompetentingame nacionaliniame teisme pagal valstybės narės, kurioje pareiškiamas ieškinys, teisės normas, siekiant nutraukti bet kuriuos veiksmus, kai nesilaikoma Reglamente 2019/1150 nustatytų reikalavimų⁵², tam, kad būtų užtikrintas veiksmingas šio reglamento taikymas, organizacijos ar asociacijos, atstovaujančios verslo klientams ir įmonės interneto svetainės naudotojams, taip pat galimai tam tikros valstybės narės įsteigtos viešosios įstaigos⁵³ turėtų turėti galimybę pagal nacionalinę teisę nacionaliniame teisme pareikšti ieškinį dėl veiksmų, kuriais pažeidžiami šiame reglamente nustatyti reikalavimai, nutraukimo arba uždraudimo⁵⁴. Kiekviena valstybė narė turi rinkti informaciją, susijusią su šiomis organizacijomis, asociacijomis ar viešosiomis įstaigomis, ir pateikti ją Komisijai⁵⁵.

111. Siekdamos padidinti nustatytų sistemų veiksmingumą, valstybės narės gali pavesti kompetentingoms viešosioms įstaigoms arba kompetentingoms institucijoms sudaryti neteisėtų veiksmų, dėl kurių nacionaliniuose teismuose priimtose nutartys dėl uždraudimo, registrus⁵⁶.

112. Tai reiškia, kad Reglamente 2019/1150 neįtvirtinta griežta sistema, pagal kurią valstybės narės turi užtikrinti jo įgyvendinimą; jos gali pasirinkti privačiojo įgyvendinimo užtikrinimo sistemą (anglų k. *private enforcement* (privatusis įgyvendinimo užtikrinimas))⁵⁷ ir papildyti ją sistema, kuri grindžiama valdžios institucijų veiksmais (anglų k. *public enforcement* (viešasis įgyvendinimo užtikrinimas)).

⁵⁰ Reglamento 2019/1150 46 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, jog „turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų tinkamą ir veiksmingą šio reglamento vykdymą. Valstybės narės jau yra įdiegusios įvairias vykdyto užtikrinimo sistemas ir jos neturėtų būti įpareigosotos įkurti naujų nacionalinių vykdyto užtikrinimo institucijų. Valstybės narės turėtų turėti galimybę šio reglamento vykdyto užtikrinimą pavesti esamoms institucijoms, įskaitant teismus. Šiuo reglamentu valstybės narės neturėtų būti įpareigosamos numatyti *ex officio* vykdyto užtikrinimo arba skirti baudas“.

⁵¹ Žr. Reglamento 2019/1150 46 konstatuojamosios dalies trečią ir ketvirtą sakinius.

⁵² Žr. Reglamento 2019/1150 14 straipsnio 9 dalį.

⁵³ Žr. Reglamento 2019/1150 14 straipsnio 5 dalį.

⁵⁴ Žr. Reglamento 2019/1150 14 straipsnio 1 dalį, siejamą su šio reglamento 45 konstatuojamąja dalimi.

⁵⁵ Žr. Reglamento 2019/1150 45 konstatuojamosios dalies pirmą ir antrą sakinius.

⁵⁶ Reglamento 2019/1150 14 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad „Komisija skatina valstybės nars keistis geriausia praktika ir informacija su kitomis valstybėmis narėmis remiantis neteisėtų veiksmų, dėl kurių nacionaliniuose teismuose priimtose nutartys dėl uždraudimo, registras, kai tokie registrai yra sukurti atitinkamų valstybės įstaigų ar institucijų“.

⁵⁷ Šiuo klausimu žr. Franck, J.-U., „Individual Private Rights of Action under the Platform-to-Business Regulation“, *European Business Law Review*, 34 t., Nr. 4, 2023, p. 528.

3. Informacijos rinkimas ir Reglamento 2019/1150 įgyvendinimas

113. Siekdama nurodyto tikslo užtikrinti Sąjungos teisės akto, kaip antai Reglamento 2019/1150, įgyvendinimą, valstybė narė gali rinkti tik informaciją, susijusią su pagal šį reglamentą jai nustatytomis pareigomis ir jo tikslais. Iš tikrųjų, kaip matyti iš šios išvados 96 ir 97 punktų, reglamento, už kurio įgyvendinimą atsakomybė tenka nacionalinėms valstybės narės institucijoms, įgyvendinimo priemonės turi būti tinkamos (adekvačios) ir būtinos (neviršijančios to, kas būtina) siekiant Sąjungos teisės akte numatyto tikslo.

114. Reglamento 2019/1150 16 ir 18 straipsniuose nurodyta, kad valstybės narės gali „turėti“ tam tikros informacijos, svarbios šio reglamento poveikio stebėsenai ir jo peržiūrai. Vis dėlto valstybė narė negali rinkti savavališkai pasirinktos informacijos, motyvuodama tuo, kad šią informaciją vėliau gali paprašyti pateikti Komisija, vykdydama stebėsenos ir peržiūros pareigą. Informacijos rinkimas tokiu pretekstu leistų valstybei narei apeiti pirmesniame punkte minėtus reikalavimus. Be to, šiame reglamente valstybėms narėms nėra nustatyta aktyvi pareiga rinkti informaciją, kurios Komisijai gali prireikti savo užduotims atlikti. Tokia informacija pateikiama tik „paprastai“ šiai institucijai. Beje, Komisija gali paprašyti, kad informaciją pateiktų internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai.

115. Vis dėlto valstybė narė gali turėti tam tikros informacijos, surinktos vykdam pareigą įgyvendinti Reglamentą 2019/1150.

116. Jei valstybė narė, siekdama vykdyti pagal Reglamento 2019/1150 15 straipsnį jai nustatytą įpareigojimą, pasirinko ir šio reglamento viešojo įgyvendinimo užtikrinimo sistemą, ji turi galėti už šios užduoties vykdymą atsakingai institucijai pateikti informaciją, kuri jai leistų užkirsti kelią pareigų, šiame reglamente nustatytų internetinių paslaugų teikėjams, nevykdymui ar už tai bausti arba bent nustatyti, kad šios pareigos nevykdomos ir galimai tai užregistruoti.

117. Tęsiant šiuos argumentus pažymėtina, jog, kadangi kiekviena valstybė narė turi numatyti tinkamą ir veiksmingą Reglamento 2019/1150 įgyvendinimo sistemą (pasirinkdama privatųjį įgyvendinimo užtikrinimą arba ir viešąjį įgyvendinimo užtikrinimą), taip pat prireikus keisti ar koreguoti esamą sistemą, atsižvelgdama į padėties rinkoje raidą, kiekviena valstybė narė turėtų turėti galimybę gauti šiems tikslams reikalingą informaciją iš jos teritorijoje veikiančių ekonominės veiklos vykdytojų.

118. Pavyzdžiui, abiem šios išvados 116 ir 117 punktuose nurodytais atvejais tokia informacija gali būti susijusi su sąlygomis, kuriomis ekonominės veiklos vykdytojai teikia savo paslaugas (svarbi siekiant nustatyti Reglamento 2019/1150 pažeidimus ir prireikus už tai bausti, taip pat vertinant su šiais pažeidimais susijusios rizikos dydį), ir su rinkos dydžiu ir joje veikiančių ekonominės veiklos vykdytojų skaičiumi (pirmiausia siekiant nustatyti išteklius, būtinus šio reglamento taikymo sistemai įgyvendinti). Be to, sistemingas tokios informacijos rinkimas leistų stebėti tam tikras tendencijas ir, viena vertus, spręsti, kaip pakeisti nacionalinėje teisėje nustatytas sistemas siekiant užtikrinti Reglamento 2019/1150 veiksmingumą, ir, kita vertus, padėti Komisijai vykdyti stebėsenos ir peržiūros užduotis.

4. Vertinimas

119. Nagrinėjamu atveju informacija, kurią internetinių paslaugų teikėjai privalo pateikti IES, iš esmės susijusi su jų ekonomine padėtimi.

120. Šiuo klausimu byloje C-663/22 Italijos vyriausybė teigia, kad, pirma, IES esanti informacija yra „neabejotinai naudinga vykdant aktyvios [ir] prevencinės stebėsenos užduotis, susijusias su galimu konkurencijos iškraipymu, kurių negalima atlikti neturint išsamių ir tikslinių duomenų apie visus veiklą vykdančius subjektus“. Antra, ši vyriausybė pažymi, kad ši informacija naudojama siekiant nustatyti Italijos rinkos vertę pasauliniu mastu, įvertinti kiekvieno veiklos vykdytojo svorį šioje rinkoje ir suprasti jos ekonominę dinamiką, taip pat patikrinti pateiktų duomenų teisingumą ir išsamumą⁵⁸.

121. Kaip minėta šios išvados 118 punkte, valstybė narė gali būti suinteresuota nustatyti internetinių paslaugų rinkos dydį. Vis dėlto rinkos vertė ir veiklos vykdytojų svarba šioje rinkoje nėra tokie duomenys, kuriuos lengva naudoti norint gauti reikiamos informacijos, kad būtų pasiektas Reglamento 2019/1150 tikslas – užtikrinti sąžiningą, nuspėjamą, tvarią ir pasitikėjimą teikiančią internetinio verslo aplinką vidaus rinkoje. Bet kuriuo atveju neatrodo, kad šio reglamento tikslas apimtų galimą „konkurencijos iškraipymą“, kurį nurodo Italijos vyriausybė. Iš tikrųjų šis reglamentas nedaro poveikio Sąjungos teisei, taikytinai konkurencijos srityje⁵⁹.

122. Be to, informacija, kurios reikalaujama iš internetinių paslaugų teikėjų remiantis Reglamentu 2019/1150, yra reikšminga veikiau naudotojams, pirmiausia kiek tai susiję su sąlygomis, kuriomis teikiama paslauga. O šie teikėjai visai neprivalo informuoti naudotojų apie savo ekonominę padėtį, todėl šio reglamento požiūriu tokios informacijos tikrumo klausimas nekyla.

123. Taip pat turiu pripažinti, kad man sunku išvelgti ryšį tarp internetinių paslaugų teikėjo ekonominės padėties ir jo paslaugų teikimo verslo klientams tvarkos. Jei toks ryšys ir yra, jis gali būti tik netiesioginis. Viena vertus, pati Italijos vyriausybė mano, kad Reglamento 2019/1150 tikslas – sužinoti, kokios sutartinės sąlygos Sąjungoje nustatytos verslo klientams internetinėse platformose ir ar šios sąlygos sąžiningos. Kita vertus, neaišku, kaip iš informacijos, svarbios siekiant tinkamai ir veiksmingai įgyvendinti šį reglamentą, gali būti nustatyta informacija apie internetinių paslaugų teikėjo ekonominę padėtį.

124. Taigi, nesant būtinybės nuspręsti dėl proporcingumo principo, manau, kad Reglamentas 2019/1150 negali būti aiškinamas taip, kad juo pateisinamas byloje C-663/22 aptariamų nacionalinių priemonių patvirtinimas. Šios nacionalinės priemonės nėra šio reglamento įgyvendinimo priemonės. Kaip matyti iš šioje byloje pateiktų prejudicinių klausimų, šių priemonių tikslas yra kitoks nei šio reglamento tikslas, vadinasi, negalima manyti, kad jos patenka į ribas, į kurias atsižvelgdamos valstybės narės gali patvirtinti jo taikymo priemones.

125. Taigi į prejudicinius klausimus, pateiktus byloje C-663/22, performuluotus šios išvados 93 punkte, siūlau atsakyti, kad Reglamentas 2019/1150 ir būtent jo 15 ir 16 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos nepateisinami nacionalinės teisės aktai, kuriais internetinių paslaugų teikėjams nustatoma pareiga periodiškai pateikti deklaraciją, kurioje nurodoma informacija apie jų ekonominę padėtį, o neįvykdžius šios pareigos numatytos sankcijos. Kadangi tokie teisės aktai nepatenka į šio reglamento taikymo sritį, pagal jį šie teisės aktai nedraudžiami.

⁵⁸ Siekiant išsamumo pažymėtina, kad panašus argumentas pakartojamas dėl internetinių paslaugų teikėjų pareigos įsiregistruoti registre, reiškiančios, kad turi būti pateikta svarbi informacija apie jų struktūrą, ir aptariamose kitose bylose, kurias apima ši išvada.

⁵⁹ Žr. Reglamento 2019/1150 1 straipsnio 5 dalį.

5. Papildomos pastabos

126. Mano pasiūlytas atsakymas nereiškia, kad pagal Reglamentą 2019/1150 atitinkamos nacionalinės priemonės draudžiamos. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turės atsižvelgti į tai, kad, viena vertus, Įstatymu Nr. 178/2020 AGCOM buvo paskirta užduotis „užtikrin[ti] tinkamą ir veiksmingą [šio reglamento] taikymą, pirmiausia <...> renkant atitinkamą informaciją“, ir, kita vertus, kaip matyti iš Sprendimo Nr. 161/2021 preambulės, remdamasi būtent šiuo pagrindu AGCOM nustatė pareigą jai pateikti IES ir internetinių paslaugų teikėjams.

127. Vis dėlto, jei, atsižvelgdamas į paaiškinimus, kuriuos Teisingumo Teismas pateiks būsimame sprendime, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas padarys išvadą, kad tarp Reglamento 2019/1150 tikslo ir aptariamų nacionalinių priemonių yra ryšys, jis turės patikrinti, ar šios priemonės yra tinkamos ir būtinos.

128. Mano nuomone, taip nėra. Atsižvelgiant į šios išvados 121–123 punktuose išdėstytus argumentus, galima abejojti dėl informacijos, kurią internetinių paslaugų teikėjai turi pateikti apie savo finansinę padėtį, tinkamumo siekiant šio reglamento tikslo. Bet kuriuo atveju esama ir kitos informacijos, kurios rinkimas mažiau varžytų rinkos dalyvius ir kuri leistų pasiekti šį tikslą.

C. Dėl laisvės teikti paslaugas atsižvelgiant į SESV 556 straipsnį bei direktyvas 2000/31 ir 2006/123

129. Keli prejudiciniai klausimai pateikti siekiant sužinoti, ar pagrindinėse bylose aptariamos pareigos prieštarauja laisvės teikti paslaugas principui. Šie klausimai susiję su SESV 56 straipsniu⁶⁰ bei direktyvomis 2000/31 ir 2006/123⁶¹.

130. Pagrindinėse bylose aptariamos pareigos – tai, viena vertus, registracija ROC, apimanti svarbios informacijos apie paslaugų teikėjo struktūrą pateikimą ir įmokos mokėjimą, taip pat sankcijų taikymą šios pareigos nevykdymo atveju, ir, kita vertus, IES pateikimas, šios pareigos nevykdymo atveju skiriant pinigines baudas.

131. Vis dėlto atsižvelgiant į Sąjungos teisėje nustatytas sistemas, skirtas užtikrinti laisvą paslaugų judėjimą, šias pareigas reikia nagrinėti atskirai⁶². Nagrinėjamu atveju analizė turi būti susijusi su pareigomis įsiregistruoti ROC, pateikti informaciją apie internetinių paslaugų teikėjo struktūrą, IES forma pateikti informaciją apie savo ekonominę padėtį ir mokėti įmoką.

132. Pirmiausia kyla klausimas, ar aptariamos nacionalinės priemonės turi būti vertinamos atsižvelgiant į Direktyvą 2000/31, Direktyvą 2006/123, o gal į jas abi. Siekiant atsakyti į šį klausimą iš pradžių reikia patikrinti, ar aptariamos nacionalinės priemonės patenka į atitinkamas šių direktyvų taikymo sritis.

⁶⁰ Į SESV 56 straipsnį daroma nuoroda ketvirtuosiuose prejudiciniuose klausimuose sujungtose bylose C-662/22 ir C-667/22, antruosiuose prejudiciniuose klausimuose sujungtose bylose C-664/22 ir C-666/22, taip pat penktajame prejudiciniame klausime byloje C-665/22.

⁶¹ Tiesa, ketvirtuosiuose prejudiciniuose klausimuose sujungtose bylose C-662/22 ir C-667/22 daroma nuoroda tik į SESV 56 straipsnį ir Direktyvos 2006/123 16 straipsnį, neminint Direktyvos 2000/31. Vis dėlto kai kuriuose prejudiciniuose klausimuose šiose bylose pastaroji direktyva nurodoma.

⁶² Toks požiūris atitinka požiūrį, kurio Teisingumo Teismas laikosi dėl SESV 56 straipsnio (žr. 2022 m. gruodžio 22 d. Sprendimą *Airbnb Ireland ir Airbnb Payments UK* (C-83/21, EU:C:2022:1018, 41 punktą)) ir Direktyvos 2000/31 3 straipsnio (žr. 2020 m. spalio 1 d. Sprendimą *A (Vaistų reklama ir pardavimas internetu)* (C-649/18, EU:C:2020:764, 46 punktą)).

1. Dėl Direktyvos 2000/31

a) Pirminės pastabos dėl prejudicinių klausimų, susijusių su laisve teikti paslaugas

133. Sąvoka „informacinės visuomenės paslaugos“ yra pagrindinė Direktyvos 2000/31 sąvoka, nors ji šioje direktyvoje neapibrėžiama. Šioje direktyvoje daroma nuoroda į Direktyvoje 2015/1535 pateikiamą apibrėžtį.

134. Šiuo klausimu pažymėtina, kad, remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nurodyta informacija, pareiškėjų pagrindinėse bylose teikiamų paslaugų kvalifikavimas kaip „informacinės visuomenės paslaugų“ yra akivaizdus⁶³ ar bent jau neginčijamas bylose, susijusiose su Direktyva 2000/31⁶⁴. Kadangi prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepateikia išsamios informacijos, kuri leistų patikrinti šį kvalifikavimą, ir kadangi, atsižvelgiant į šio teismo pateiktus bendrus paslaugų aprašymus, šis kvalifikavimas atrodo pagrįstas⁶⁵, darytina prielaida, kad sąvoka „informacinės visuomenės paslaugos“ apima pareiškėjų pagrindinėse bylose paslaugas.

135. Kita pagrindinė Direktyvos 2000/31 sąvoka – „koordinuojama sritis“. Ji apima reikalavimus, susijusius su galimybe verstis informacinės visuomenės paslaugų veikla ir šios veiklos vykdymu, kurie yra bendro pobūdžio, taip pat reikalavimus, kurie nustatyti būtent informacinės visuomenės paslaugų teikėjams arba tokioms paslaugoms⁶⁶.

136. Tokių paslaugų teikėjui taikomi su koordinuojama sritimi susiję reikalavimai, kuriuos nustato jo įsisteigimo valstybė narė (kilmės valstybė narė)⁶⁷. Kita valstybė narė, kurioje veikia paslaugų teikėjas (paskirties valstybė narė), iš esmės negali riboti laisvo šių paslaugų judėjimo „dėl koordinuojamai sričiai priskiriamų priežasčių“⁶⁸. Taigi pagal sistemą, nustatytą Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje, įtvirtinamas kilmės valstybės narės principas ir galimybės verstis informacinės visuomenės paslaugų veikla (ir jos vykdymo) sąlygų tarpusavio pripažinimas valstybėse narėse⁶⁹.

137. Išimties tvarka paskirties valstybė narė gali nukrypti nuo Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 dalies, imdamasi priemonių, skirtų „taikyti <...> konkrečiai informacinės visuomenės paslaugai“ ir patvirtintų laikantis šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies a ir b punktuose nustatytų sąlygų.

138. Šiomis aplinkybėmis reikia manyti, kad klausimais, susijusiais su laisve teikti paslaugas, pateiktais sujungtose bylose C-662/22 ir C-667/22, sujungtose bylose C-664/22 ir C-666/22, taip pat byloje C-665/22, prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 ir 4 dalys turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiamos bendro pobūdžio, abstrakčios nacionalinės priemonės, kuriomis valstybė narė kitoje valstybėje narėje įsisteigusiam informacinės visuomenės paslaugų teikėjui nustato a) pareigą įsiregistruoti

⁶³ Remiantis prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nurodyta informacija, taip yra bylų C-665/22 ir C-666/22 atveju.

⁶⁴ Remiantis prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nurodyta informacija, taip yra sujungtų bylų C-662/22 ir C-667/22 atveju ir bylos C-664/22 atveju.

⁶⁵ Dėl internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų kaip pavyzdį žr. 2022 m. balandžio 27 d. Sprendimą *Airbnb Ireland* (C-674/20, EU:C:2022:303, 31 punktas), o dėl paslaugų, kurias teikia komerciniai interneto paieškos sistemų operatoriai, žr. 2019 m. rugsėjo 12 d. Sprendimą *VG Media* (C-299/17, EU:C:2019:716, 30 punktas).

⁶⁶ Žr. Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punktą.

⁶⁷ Žr. Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 1 dalį.

⁶⁸ Žr. Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 dalį.

⁶⁹ Žr. mano išvadą byloje *LEA* (C-10/22, EU:C:2023:437, 49 punktas).

registre, b) pareigą pateikti svarbią informaciją apie jo struktūrą, c) pareigą pateikti svarbią informaciją apie jo ekonominę padėtį ir d) pareigą mokėti įmoką, taip pat numato sankcijų taikymą šių pareigų nevykdymo atveju. Jei taip, atsižvelgiant į šios išvados 92 punkte pateiktą paaiškinimą, susijusį su Reglamentu 2019/1150, pažymėtina, kad prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar tai, kad šios nacionalinės priemonės buvo patvirtintos nurodžius tikslą užtikrinti šio reglamento įgyvendinimą, gali turėti įtakos šios direktyvos 3 straipsnyje nustatytos tvarkos taikymui.

139. Siekiant atsakyti į šiuos klausimus pirmiausia reikia nustatyti, ar dėl pagrindinėse bylose aptariamų pareigų keliama reikalavimai, patenkantys į koordinuojamą sritį, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/31, be to, ar numčius šias pareigas pažeidžiama laisvė teikti informacinės visuomenės paslaugas, ir, galiausiai, ar priemonės, kurių buvo imtasi šioms pareigoms nustatyti, atitinka sąlygas, nustatytas šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies a ir b punktuose. Taip pat reikia išnagrinėti Reglamento 2019/1150 poveikį su Direktyva 2000/31 susijusios analizės rezultatui.

b) Į koordinuojamą sritį patenkantys reikalavimai

1) Problemos išdėstymas

140. Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad pagrindinėse bylose aptariamoms pareigoms reiškia reikalavimus, patenkančius į koordinuojamą sritį, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/31.

141. Italijos vyriausybė, priešingai, teigia, kad pareigos įsiregistruoti ROC ir pateikti IES prilygsta paprastai pareigai teikti informaciją. Šios pareigos netrukdo internetinių paslaugų teikėjui teisėtai vykdyti savo veiklos. Ši vyriausybė pabrėžia, kad bylose C-662/22 ir C-665/22 pareiškėjos pagrindinėse bylose ir toliau vykdo savo veiklą, nors nėra įsiregistravusios ROC.

142. Šiuo klausimu neginčijama, kad nevykdant aptariamų pareigų taikomos griežtos sankcijos. Be to, AGCOM gali nurodyti sustabdyti internetinių paslaugų teikėjo veiklą ir savo iniciatyvą įregistruoti jį ROC⁷⁰. Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar šie teiginiai teisingi. O Teisingumo Teismas šiam teismui turi pateikti paaiškinimus, kurie leistų nustatyti, ar šios pareigos patenka į koordinuojamą sritį.

2) Bendros pastabos dėl koordinuojamos srities apimties

143. Sąvoka „koordinuojama sritis“, apibrėžta Direktyvos 2000/31 2 straipsnio b punkte, apima reikalavimus, kuriuos informacinės visuomenės paslaugų teikėjas turi atitikti ir kurie susiję su „pradė[jimu] verstis informacinės visuomenės paslaugų veikla“ arba su „ver[timusi] [tokia] veikla“ (toliau atitinkamai – reikalavimai siekiant pradėti veiklą ir reikalavimai siekiant verstis veikla).

144. Atsižvelgiant į Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytą sistemą reikalavimų siekiant pradėti veiklą ir reikalavimų siekiant verstis veikla atskyrimas neturi praktinės reikšmės. Vis dėlto manau, kad tikslinga išnagrinėti šią dichotomiją, kad prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui būtų pateikti paaiškinimai dėl koordinuojamos srities apimties.

⁷⁰ Būtent taip AGCOM pasielgė byloje C-664/22. Žr. šios išvados 42 punktą.

145. Pirma, negalima pamiršti, kad reikalavimus siekiant pradėti veiklą ir reikalavimus siekiant verstis veikla nustato praktiškai be išimties kilmės valstybė narė.

146. Pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytos sistemos logiką paslaugų teikėjas, įvykdęs kilmės valstybės narės nustatytus į koordinuojamą sritį patenkančius reikalavimus, gali veikti ir tos valstybės narės rinkoje, ir bet kurios kitos valstybės narės rinkoje. Kilmės valstybė narė užtikrina, kad informacinės visuomenės paslaugos, kurias teikia jos teritorijoje įsisteigęs paslaugų teikėjas, atitiktų toje valstybėje narėje taikomas nacionalines nuostatas, priklausančias koordinuojamai sričiai⁷¹. Ši kontrolė vietoje turi užtikrinti veiksmingą bendrojo intereso tikslų apsaugą ne tik kilmės valstybės narės naudotojams, bet ir visiems Sąjungos naudotojams⁷².

147. Taigi kiekvienai valstybei narei tenka ypatinga atsakomybė nustatant į koordinuojamą sritį patenkančius reikalavimus. Šie reikalavimai turi būti parengti taip, kad būtų atsižvelgta į skirtingus interesus ne tik kilmės valstybėje narėje, bet ir bet kurioje kitoje valstybėje narėje. Priešingu atveju kilmės valstybė narė galėtų paskirties valstybėje narėje lemti atsaką, numatytą Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje. Taigi koordinuojamos srities apimtis turi būti pakankama, kad vietoje būtų užtikrintas informacinės visuomenės veiklos teisėtumas ir veiksminga kontrolė, atsižvelgiant ne tik į kilmės valstybės narės, bet ir į bet kurios valstybės narės interesus⁷³.

148. Antra, Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkto i papunktyje paaiškinama, kad reikalavimai siekiant pradėti veiklą pirmiausia apima „reikalavim[us] dėl kvalifikacijos, leidimo ar pranešimo“, o reikalavimai siekiant verstis veikla pirmiausia apima „reikalavim[us] dėl paslaugų teikėjo elgesio, <...> paslaugų kokybės arba turinio, įskaitant tuos, kurie taikomi reklamai ir sutartims, arba reikalavim[us] dėl paslaugų teikėjo atsakomybės“. Vis dėlto taip apibrėžta koordinuota sritis „apima tik reikalavimus, susijusius su veikla internete“⁷⁴, ir neapima reikalavimų, taikomų pačioms prekėms, prekių pristatymui ir paslaugoms, kurios neteikiamos elektroninėmis priemonėmis⁷⁵.

149. Tai reiškia kad koordinuojamos srities atžvilgiu svarbus tik „internetinis komponentas“. Vadinasi, negalima nepaisyti veiklos, kuriai taikomi į šią sritį patenkantys reikalavimai, neteritorinio pobūdžio.

150. Internetinės paslaugos nelabai siejasi su teritoriškumo sąvoka: vienoje valstybėje narėje įsisteigęs paslaugų teikėjas gali ilgai ir nepertraukiamai veikti kitos valstybės narės teritorijoje, nebūdamas joje įsisteigęs ir net nenuvykdamas į ją.

151. Kaip jau turėjau galimybę pažymėti kitokiomis aplinkybėmis⁷⁶, kaip ir daugelyje kitų sričių, internetas smarkiai sudrebino „realiame“ pasaulyje nusistovėjusias kategorijas. Nors pagal Sutartį ilgalaikis veiklos vykdymas valstybėje narėje siejamas su nuolatine buveine toje pačioje valstybėje narėje, o laikinas veiklos vykdymas – su nuolatinės buveinės nebuvimu, internetas vis dėlto leidžia vykdyti ilgalaikę veiklą valstybėje narėje, neturint joje nuolatinės buveinės.

⁷¹ Žr. Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 1 dalį.

⁷² Žr. Direktyvos 2000/31 22 konstatuojamąją dalį.

⁷³ Šiuo klausimu taip pat žr. Crabit, E., „La directive sur le commerce électronique: le projet „Méditerranée““, *Revue du droit de l'Union européenne*, Nr. 4, 2000, p. 767.

⁷⁴ Žr. Direktyvos 2000/31 21 konstatuojamosios dalies antrą sakinį.

⁷⁵ Žr. Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkto ii papunktį.

⁷⁶ Žr. mano išvadą byloje LEA (C-10/22, EU:C:2023:437, 61, 63 ir 64 punktai).

152. Vadovaujantis įsisteigimo laisvės logika tokiu atveju būtų prieita prie absurdiškos išvados, kad paslaugų teikėjas, kuris nėra įsisteigęs jo paslaugos paskirties valstybėje narėje, vis dėlto būtų laikomas ten įsisteigusiu ir turėtų laikytis tos valstybės narės teisės aktų, kiek tai susiję ne tik su pačia jo veikla, bet ir su jo įmonės struktūra ir veikimu. Tai tampa dar absurdiškiau, jei atsižvelgiama į tai, kad internetu vykdoma veikla dažnai būna skirta kelioms ar net visoms valstybėms narėms.

153. Atitinkamomis nuostatomis, kurias apima antraštė „Vidaus rinka“⁷⁷, Direktyvoje 2000/31 nėra aiškiai išreikštas požiūris dėl įsisteigimo laisvės ir laisvės teikti paslaugas atskyrimo. Vis dėlto, atsižvelgiant į kontrolės vietoje principą ir šios išvados 149–152 punktuose nurodytas priežastis, negalima manyti, kad Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatyta sistema pagrįsta logika, pagal kurią tam, kad informacinės visuomenės paslaugų teikėjas galėtų veikti rinkoje, jis turi atitikti kiekvienos valstybės, kurioje veikia, nustatytas sąlygas. Priešingai, kadangi šia sistema siekiama užkirsti kelią tokiai situacijai, koordinuojama sritis turi apimti ir sąlygas, užtikrinančias rinkoje vykdomos veiklos teisėtumą.

154. Trečia, koordinuojama sritis turi apimti sąlygas, užtikrinančias informacinės visuomenės paslaugų veiklos teisėtumą. „Neteritorinis“ tokios veiklos pobūdis dažnai leidžia faktiškai vienaip ar kitaip pasiekti kitos valstybės narės klientus nesusiduriant su apribojimais, kylančiais iš sąvokos „teritorija“. Tai, kad paslaugų teikėjas, neįvykęs kurio nors iš šių reikalavimų, gali tęsti veiklą valstybės narės teritorijoje, negali pašalinti šio reikalavimo iš koordinuojamos srities.

155. Šiomis aplinkybėmis pažymėtina, kad, nors koordinuojama sritis apima ir reikalavimus siekiant pradėti veiklą, ir reikalavimus siekiant verstis veikla, o Direktyvoje 2000/31 su šia dichotomija susijusios teisinės pasekmės nenurodytos, šiuos reikalavimus vis dėlto galima atskirti. Viena vertus, reikalavimai siekiant verstis veikla, „pavyzdžiui, reikalavimai dėl paslaugų teikėjo elgesio, <...> paslaugų kokybės [ar] turinio <...> arba <...> paslaugų teikėjo atsakomybės“⁷⁸, nustatyti siekiant nurodyti, kaip teisėtai vykdyti informacinės visuomenės paslaugų veiklą visuomenės, vartotojų ir kitų ekonominės veiklos vykdytojų atžvilgiu. Taigi jais nustatoma tokios veiklos vykdymo tvarka horizontaliu lygmeniu. Kita vertus, reikalavimais siekiant pradėti veiklą nurodomos sąlygos, kurias paslaugų teikėjas turi įvykdyti iš esmės valstybės narės ir jos institucijų atžvilgiu, kad galėtų kilmės valstybėje narėje, o kartu ir bet kurios kitos valstybės narės rinkoje teisėtai pradėti ir vykdyti informacinės visuomenės paslaugų veiklą.

156. Atsižvelgiant į šias pastabas reikia nustatyti, ar pagrindinėse bylose aptariamos pareigos patenka į koordinuojamą sritį.

3) Vertinimas

157. Pirma, dėl pareigos įsiregistruoti ROC, kurios nevykdant taikomos griežtos sankcijos, o šią registraciją paskirties valstybė narė gali atlikti savo iniciatyva, pažymėtina, kad ji reiškia reikalavimą, patenkantį į koordinuojamą sritį.

158. Priešingai, nei teigia Italijos vyriausybė, tai, kad paslaugų teikėjas, neįvykęs pareigos įsiregistruoti ROC, faktiškai gali pradėti ir tęsti informacinės visuomenės paslaugų veiklą, nereiškia, kad šis reikalavimas nėra susijęs su galimybe pradėti šią veiklą, kaip tai suprantama pagal

⁷⁷ Taip pavadintas Direktyvos 2000/31 3 straipsnis. Šis dviprasmiškumas matyti iš šios direktyvos teisinio pagrindo, susijusio ir su įsisteigimo laisve, ir su laisve teikti paslaugas, taip pat iš jos 1, 5 ir 6 konstatuojamųjų dalių.

⁷⁸ Žr. Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkto i papunkčio antrą įtrauką.

Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punktą. Be to, kalbant apie įsiregistravimą registre pažymėtina, kad iš esmės nepakanka tai padaryti veiklos pradžioje: tam, kad veikla būtų teisėta, registracija turi būti išlaikyta visu šios veiklos vykdymo metu.

159. Antra, dėl pareigos teikti informaciją apie įmonės struktūrą ir ekonominę padėtį Italijos vyriausybė tvirtina, kad ši informacija naudinga ir netgi būtina tam, kad AGCOM galėtų vykdyti jai patikėtas reguliavimo, priežiūros, ginčų sprendimo ir sankcijų skyrimo užduotis. Šiuo klausimu pažymėtina, kad pagal informacinės visuomenės paslaugų veiklos kontrolės vietoje principą tokias užduotis, atsižvelgdama į bet kurios valstybės narės interesus, vykdo kilmės valstybės narė. Taigi pareiga teikti informaciją, leidžiančią vykdyti tokią kontrolę, turi patekti į koordinuojamą sritį.

160. Trečia, kalbant apie mokėtiną įmoką, pažymėtina, kad ji, Italijos vyriausybės teigimu, skirta padengti Italijoje patirtoms administracinėms išlaidoms, AGCOM vykdamas pavestas reguliavimo, priežiūros, ginčų sprendimo ir sankcijų skyrimo užduotis. Šios įmokos dydis nustatomas atsižvelgiant į šioje valstybėje narėje gautas pajamas.

161. Pareiga mokėti tokią įmoką taip pat reiškia reikalavimą, patenkantį į koordinuojamą sritį. Ji lemia ilgalaikių paslaugų teikėjo galimybių dalyvauti valstybės narės rinkoje teisėtumą. Be to, vadovaujantis informacinės visuomenės paslaugų veiklos kontrolės vietoje principu mokėti šią įmoką turi nurodyti institucija, kuri pagal šį principą privalo kontroliuoti paslaugos teikėją atsižvelgdama į valstybės narės, kurioje jis įsisteigęs, ir bet kurios kitos valstybės narės interesus.

162. Remiantis mano siūlomą Direktyvos 2000/31 aiškinimu, pagrindinėse bylose aptariamose pareigos reiškia reikalavimus, patenkančius į koordinuojamą sritį, kaip tai suprantama pagal šią direktyvą.

c) Laisvo paslaugų judėjimo ribojimas

163. Be to, kyla klausimas, ar pagrindinėse bylose aptariamų pareigų nustatymas informacinės visuomenės paslaugų teikėjui, įsisteigusiam kitoje valstybėje narėje, reiškia laisvo tokių paslaugų judėjimo ribojimą, taigi ir nukrypimą nuo Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 dalies. Siekiant atsakyti į šį klausimą reikia nustatyti, kokiomis aplinkybėmis priemonė, kurios ėmėsi paskirties valstybė narė, lemia laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo ribojimą. Nagrinėjamu atveju taip pat kyla klausimas, ar įgyvendinant šioje direktyvoje nustatytą sistemą turi būti taikoma su SESV 56 straipsniu susijusi jurisprudencija.

1) Jurisprudencijos krypties, susijusios su SESV 56 straipsniu, netaikymas

164. Savo pastabose šalys nurodo su SESV 56 straipsniu susijusią jurisprudencijos kryptį, pagal kurią nacionalinės teisės aktai, kurie taikomi visiems veiklos vykdytojams, veikiantiems nacionalinėje teritorijoje, kuriais nesiekama reglamentuoti atitinkamų įmonių paslaugų teikimo sąlygų ir kurių galimas ribojamasis poveikis laisvei teikti paslaugas yra pernelyg neapibrėžtas ir pernelyg netiesioginis, kad juose įtvirtinta pareiga galėtų būti laikoma ribojančia šią laisvę, nereiškia ribojimo, kaip tai suprantama pagal šį straipsnį⁷⁹.

⁷⁹ Žr. neseniai priimtą 2022 m. spalio 27 d. Sprendimą *Instituto do Cinema e do Audiovisual* (C-411/21, EU:C:2022:836, 29 punktas), susijusį su mokesčiu, skirtu kinematografijos kūrinių reklamai ir sklaidai finansuoti. Taip pat, kiek tai susiję su pareigomis, vykdytinomis mokesčių srityje, nepatenkančioje į Direktyvos 2000/31 taikymo sritį, žr. 2022 m. balandžio 27 d. Sprendimą *Airbnb Ireland* (C-674/20, EU:C:2022:303, 42 punktas) ir 2022 m. gruodžio 22 d. Sprendimą *Airbnb Ireland ir Airbnb Payments UK* (C-83/21, EU:C:2022:1018, 45 punktas).

165. Vis dėlto manau, kad įgyvendinant Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytą sistemą ši jurisprudencija netaikytina.

166. Viena vertus, reikalavimai siekiant verstis veikla, kurie patenka į koordinuojamą sritį, negali būti siejami su minėta jurisprudencija, nes jais kaip tik „[siekiama] reglamentuoti atitinkamų įmonių paslaugų teikimo sąlyg[as]“.

167. Kita vertus, dar svarbiau tai, kad dėl bet kurių reikalavimų, patenkančių į koordinuojamą sritį, įskaitant reikalavimus siekiant pradėti veiklą, negalima pamiršti, jog direktyva Sąjungos teisės aktų leidėjas gali patikslinti naudojimosi pagrindine vidaus rinkos laisve būdus ir sudaryti dar palankesnes sąlygas tinkamam šios rinkos veikimui nei numatytos pirminėje teisėje.

168. Taip yra Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytos sistemos, kuri grindžiama kontrole vietoje ir kurioje įtvirtintas kilmės valstybės narės principas bei galimybės verstis veikla ir jos vykdymo sąlygų tarpusavio pripažinimas valstybėse narėse, atveju⁸⁰. Nustatant reikalavimus, kuriais viršijami kilmės valstybėje narėje galiojantys reikalavimai, šis principas pažeidžiamas. Tokį aiškinimą patvirtina su šia sistema susijusi Teisingumo Teismo jurisprudencija.

2) Laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo ribojimas atsižvelgiant į jurisprudenciją

169. Sprendime *eDate Advertising ir kt.*⁸¹ Teisingumo Teismas paaikškino, kad laisvas informacinės visuomenės paslaugų judėjimas valstybėse narėse užtikrinamas laikantis Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytos sistemos, pagal kurią tokioms paslaugoms taikoma valstybės narės, kurioje įsisteigę šių paslaugų teikėjai, teisės sistema. Taigi šiems paslaugų teikėjams negali būti nustatyti griežtesni reikalavimai nei tie, kurie įtvirtinti jų atitinkamose kilmės valstybėse narėse galiojančioje materialinėje teisėje⁸².

170. Byloje, kurioje priimtas Sprendimas *Airbnb Ireland*⁸³, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas rėmėsi prielaida, kad aptariamamomis nacionalinėmis priemonėmis nustatyta pareiga turėti profesinį pažymėjimą riboja laisvę teikti informacinės visuomenės paslaugas. Šią prielaidą aiškiai patvirtino Teisingumo Teismas⁸⁴. Teisingumo Teismas nurodė, kad reikalavimas turėti profesinį pažymėjimą taikomas pirmiausia paslaugų teikėjams, įsisteigusiems kitose valstybėse narėse nei paskirties valstybė narė, todėl jiems teikti paslaugas šioje valstybėje narėje darosi sudėtingiau⁸⁵. Mano nuomone, šiuo teiginiu Teisingumo Teismas, atsižvelgdamas į Sprendimą *eDate Advertising ir kt.*⁸⁶, norėjo konstatuoti, kad dėl tokio reikalavimo teikti paslaugas paskirties valstybėje narėje pagal joje taikomas nacionalines nuostatas, patenkančias į koordinuojamą sritį, darosi sunkiau nei kilmės valstybėje narėje.

⁸⁰ Žr. šios išvados 136 punktą.

⁸¹ 2011 m. spalio 25 d. sprendimas (C-509/09 ir C-161/10, EU:C:2011:685, 66 punktas). Taip pat žr. 2012 m. kovo 15 d. Sprendimą *G* (C-292/10, EU:C:2012:142, 70 punktas).

⁸² Šiuo klausimu žr. 2011 m. spalio 25 d. Sprendimą *eDate Advertising ir kt.* (C-509/09 ir C-161/10, EU:C:2011:685, 66 ir 67 punktai).

⁸³ 2019 m. gruodžio 19 d. sprendimas (C-390/18, EU:C:2019:1112, 71 punktas).

⁸⁴ 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimas *Airbnb Ireland* (C-390/18, EU:C:2019:1112, 81 punktas).

⁸⁵ 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimas *Airbnb Ireland* (C-390/18, EU:C:2019:1112, 82 punktas).

⁸⁶ Šiuo klausimu žr. 2011 m. spalio 25 d. sprendimą (C-509/09 ir C-161/10, EU:C:2011:685, 66 punktas).

171. Sprendime *A (Vaistų reklama ir pardavimas internetu)*⁸⁷ Teisingumo Teismas dėl keturių paskirties valstybės narės nustatytų reikalavimų iš esmės nurodė, kad draudimas, kuriuo ribojama informacinės visuomenės paslaugų teikėjo galimybė pranešti apie save potencialiems klientams paskirties valstybėje narėje arba pritraukti šiuos klientus ir reklamuoti savo prekių pardavimo internetu paslaugą, turi būti laikomas ribojančiu laisvę teikti informacinės visuomenės paslaugas.

172. Nors Teisingumo Teismo pavartota formuluotė skiriasi nuo sprendimuose *eDate Advertising ir kt.*⁸⁸ ir *Airbnb Ireland*⁸⁹ vartojamų formuluočių, Sprendime *A (Vaistų reklama ir pardavimas internetu)*⁹⁰ jis vadovavosi tokia pačia logika kaip ir ta, kuria grindžiami šie sprendimai. Nebuvo ginčijama, kad atitinkamas paslaugų teikėjas vykdo veiklą pagal kilmės valstybėje narėje taikomus reikalavimus, patenkančius į koordinuojamą sritį⁹¹. Taigi reikalavimu, kuriuo nustatomos griežtesnės paslaugų teikėjo veiklos sąlygos, neišvengiamai buvo pažeista Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 dalis. Be to, siekdamas nustatyti, ar aptariamomis nacionalinėmis priemonėmis ribojama laisvė teikti informacinės visuomenės paslaugas, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 3 straipsnio 2 ir 4 dalis, Teisingumo Teismas nesirėmė savo jurisprudencija, susijusia su SESV 56 straipsniu⁹².

173. Remiantis šiais trimis sprendimais, darytina išvada, kad informacinės visuomenės paslaugų veiklai valstybės narės teritorijoje nustatant reikalavimus, kurie patenka į koordinuojamą sritį ir yra griežtesni nei galiojantys kilmės valstybėje narėje, ribojamas laisvas šių paslaugų judėjimas, todėl šie reikalavimai gali kilti tik taikant priemonę, priimtą remiantis Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalimi.

174. Be to, argumentą, kad su SESV 56 straipsniu susijusi jurisprudencijos kryptis, minėta šios išvados 164 punkte, negali būti taikoma įgyvendinant Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytą sistemą, atrodo, patvirtina jurisprudencija, susijusi su šia pirminės teisės nuostata, kurią aiškindamas Teisingumo Teismas atsižvelgė į tai, kad atitinkamas reikalavimas jau buvo patikrintas kilmės valstybėje narėje.

3) Jurisprudencija, susijusi su laisve teikti paslaugas

175. Pirmiausia pažymėtina, kad Komisija, vykstant procesui dėl įsipareigojimų neįvykdymo pripažinimo, nurodė⁹³, kad dėl pareigos įsiregistruoti registre ir griežtų sankcijų, numatytų šios pareigos nevykdymo atveju, įsiregistravimas registre tapo pagrindine veiklos vykdymo valstybėje narėje, nustačiusioje tokią pareigą, sąlyga. Atkreipęs dėmesį į tai, kad aptariama pareiga būtų nustatyta ir paslaugų teikėjui, įsisteigusiam kitoje valstybėje narėje, kuris pagal jos teisės aktus jau laikosi reikalavimų, lygiaverčių tiems, kurie taikomi pagal šią pareigą, Teisingumo Teismas nustatė, kad ši pareiga neatitinka SESV 56 straipsnio⁹⁴.

⁸⁷ 2020 m. spalio 1 d. sprendimas (C-649/18, EU:C:2020:764, 61 ir 62 punktai).

⁸⁸ 2011 m. spalio 25 d. sprendimas (C-509/09 ir C-161/10, EU:C:2011:685).

⁸⁹ 2019 m. gruodžio 19 d. sprendimas (C-390/18, EU:C:2019:1112, 71 punktas).

⁹⁰ 2020 m. spalio 1 d. sprendimas (C-649/18, EU:C:2020:764).

⁹¹ Žr. toje byloje pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą 7 punktą, kuriame nurodyta, kad „neginčijama, jog [atitinkama bendrovė] gali teisėtai parduoti vaistus Nyderlanduose, kur ji tinkamai įsteigta“.

⁹² Šiuo klausimu taip pat žr. mano išvadą byloje *Google Ireland ir kt.* (C-376/22, EU:C:2023:467, 55 punktas).

⁹³ Žr. 2000 m. kovo 9 d. Sprendimą *Komisija / Italija* (C-358/98, EU:C:2000:114, 11 punktas).

⁹⁴ Žr. 2000 m. kovo 9 d. Sprendimą *Komisija / Italija* (C-358/98, EU:C:2000:114, 13 ir 14 punktai).

176. Be to, byloje dėl prejudicinio sprendimo, susijusioje su SESV 56 straipsniu ir direktyva, kuria iš esmės nustatoma profesinės patirties, įgytos kilmės šalyje, tarpusavio pripažinimo sistema, Teisingumo Teismas nusprendė, kad priimančiosios valstybės narės nustatyta leidimų išdavimo procedūra neturi nei lėtinti, nei apsunkinti asmens, įsisteigusio kitoje valstybėje narėje, teisės teikti paslaugas priimančiosios valstybės teritorijoje, įgyvendinimo, jei buvo išnagrinėtos galimybės pradėti verstis atitinkama veikla sąlygos ir nustatyta, kad šios sąlygos yra įvykdytos. Įvykdžius minėtas sąlygas galimas reikalavimas įsiregistruoti priimančiosios valstybės narės profesijų ir amatų registre gali būti tik automatiškas, jis negali nei reikšti išankstinės paslaugų teikimo sąlygos, nei lemti administracinių išlaidų atitinkamai paslaugų teikėjui ar pareigos mokėti įmokas Profesijų ir amatų rūmams⁹⁵.

177. Galiausiai Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad valstybės narės teisės aktai, kuriais įstaigai, veikiančiai jos teritorijoje, nustatoma pareiga tiesiogiai priimančiosios valstybės narės institucijai pranešti apie „įtartinas“ operacijas ir pateikti „prašomą“ informaciją, reiškia laisvės teikti paslaugas ribojimą, nes jie trukdo vykdyti veiklą naudojantis paslaugų teikimo laisve ir lemia papildomas išlaidas, taip pat gali prisidėti prie valstybėje narėje, kurioje yra aptariama įstaiga, jau atliktų patikrinimų, taip atgrasant šią įstaigą nuo šios veiklos vykdymo⁹⁶.

178. Taigi, atsižvelgiant į šios išvados 173 punkte pateiktą argumentą, manytina, kad pagrindinėse bylose aptariamų pareigų nustatymas informacinės visuomenės paslaugų teikėjui, įsisteigusiam kitoje valstybėje narėje, reiškia laisvo tokių paslaugų judėjimo ribojimą, todėl šios pareigos gali būti nustatytos tik remiantis Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalimi.

d) Esminės sąlygos, nustatytos Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje

179. Siekiant taikyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo principo, turi būti įvykdytos dvi esminės formalios sąlygos. Šios sąlygos yra kumuliacinės⁹⁷.

180. Kadangi formalios sąlygos yra susijusios su pareiga teikti informaciją, jas kartu su pareiga pranešti, nustatyta Direktyvoje 2015/1535, išnagrinėsiu paskutinėje šios išvados dalyje, o dabar sutelksiu dėmesį tik į esmines sąlygas. Vis dėlto prieš pradėdamas jas nagrinėti norėčiau pateikti pastabą dėl nukrypti leidžiančių priemonių pobūdžio.

1) Nukrypti leidžiančių priemonių pobūdis

181. Kitokiomis aplinkybėmis jau esu pritaręs aiškinimui, kad bendros ir abstrakčios nuostatos negali būti laikomos „priemonėmis“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punktą. Taigi remiuosi analize, pateikta mano atitinkamose išvadose⁹⁸, kuriose iš esmės nurodžiau, kad priemonės, kurioms taikoma ši nuostata, turi būti pakankamai tikslingos. Pagrindiniais šioje analizėje pateiktais argumentais Teisingumo Teismas vadovavosi Sprendime *Google Ireland ir kt.*⁹⁹, pagal kurį ši nuostata turi būti aiškinama taip, kad sąvoka „priemonės, taikomos konkrečiai informacinės visuomenės paslaugai“,

⁹⁵ Žr. 2003 m. gruodžio 11 d. Sprendimą *Schnitzer* (C-215/01, EU:C:2003:662, 36 ir 37 punktai).

⁹⁶ Žr. 2013 m. balandžio 25 d. Sprendimą *Jyske Bank Gibraltar* (C-212/11, EU:C:2013:270, 59 punktas).

⁹⁷ Šiuo klausimu žr. 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Airbnb Ireland* (C-390/18, EU:C:2019:1112, 83 ir 99 punktai).

⁹⁸ Žr. mano išvadas bylose *Airbnb Ireland* (C-390/18, EU:C:2019:336, 134 ir 135 punktai), *LEA* (C-10/22, EU:C:2023:437, 51 punktas) ir *Google Ireland ir kt.* (C-376/22, EU:C:2023:467, 54 punktas).

⁹⁹ 2023 m. lapkričio 9 d. sprendimas (C-376/22, EU:C:2023:835, 60 punktas).

kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, neapima bendro ir abstraktaus pobūdžio priemonių, vienodai taikomų visiems bendrai apibūdintos konkrečių informacinės visuomenės paslaugų kategorijos paslaugų teikėjams.

182. Nagrinėjamu atveju priemonės, kuriomis nacionalinės teisės aktų leidėjas nustato pagrindinėse bylose aptariamas pareigas, yra skirtos bet kuriam internetinių paslaugų teikėjui, nenurodant konkretaus sektoriaus ar valstybės narės, iš kurios šios paslaugos teikiamos. Vadinas, šios priemonės nepatenka į Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies taikymo sritį ir nacionalinės teisės aktų leidėjas šiomis priemonėmis negali nukrypti nuo šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalyje įtvirtinto principo.

183. Šiomis aplinkybėmis klausimo, ar aptariamos nacionalinės priemonės atitinka esmines sąlygas, nustatytas Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punkte, nagrinėti nereikia. Vis dėlto, siekdamas išsamumo ir norėdamas visiškai išsklaidyti prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo abejonės, taip pat išsamiai atsakyti į šalių argumentus, tęsiu savo analizę.

184. Primintina, kad pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punktą ribojamoji priemonė turi būti būtina siekiant užtikrinti viešąją tvarką, visuomenės sveikatos apsaugą, visuomenės saugumą ar vartotojų apsaugą, taikoma konkrečiai informacinės visuomenės paslaugai, kuri iš tikrųjų prieštarauja šiems tikslams arba kelia itin didelį pavojų, kad šių tikslų nebus paisoma, ir būti proporcinga šiems tikslams. Šias sąlygas ir išnagrinėsiu toliau tvarka.

2) Aptariamų nacionalinių priemonių tikslas

185. Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo teigimu, aptariamos nacionalinės priemonės buvo patvirtintos siekiant užtikrinti Reglamento 2019/1150 įgyvendinimą. Italijos vyriausybė pritaria šiai nuomonei ir priduria, kad pareigomis, kylančiomis iš šių priemonių, siekiama nustatyti ir valdyti konkurencijos iškraipymą¹⁰⁰.

186. Primintina, kad Reglamentu 2019/1150 siekiama prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo sukuriant sąžiningą, nuspėjamą, tvarią ir pasitikėjimą teikiančią internetinės ekonominės veiklos aplinką šioje rinkoje. Net darant prielaidą, kad aptariamomis nacionalinėmis priemonėmis siekiama užtikrinti šio tikslo įgyvendinimą, nematau priežasčių, kurios leistų manyti, kad šiomis priemonėmis siekiama kurio nors iš Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punkto i papunktyje nurodytų tikslų.

187. Iš tikrųjų lengvai galima atsieti su viešąja tvarka, visuomenės sveikatos apsauga ir visuomenės saugumu susijusius tikslus. Bet gali kilti klausimas, ar šiomis nacionalinėmis priemonėmis siekiama su vartotojų apsauga susijusio tikslo.

188. Vis dėlto vartotojų apsauga neapima įmonių apsaugos, o Reglamente 2019/1150 nustatytos tik taisyklės, susijusios su internetinių paslaugų teikėjų ir profesionalių vartotojų tarpusavio santykiais.

¹⁰⁰ Žr. šios išvados 120 punktą.

189. Tiesa, nustatant Reglamento 2019/1150 taikymo sritį atsižvelgiama į vartotojų, kuriems skirta profesionalių naudotojų veikla, buvimo vietą¹⁰¹. Be to, šio reglamento 3 konstatuojamojoje dalyje pripažįstamas ryšys tarp „interneto platformų ekonomikos skaidrumo ir pasitikėjimo ja užtikrinim[o] įmonių tarpusavio santykiuose“ ir vartotojų pasitikėjimo interneto platformų ekonomika didinimo.

190. Vis dėlto, kaip nurodyta minėtoje konstatuojamojoje dalyje, šis ryšys yra tik netiesioginis. Dar svarbiau tai, kad Reglamente 2019/1150 patvirtinama, jog „tiesioginis interneto platformų ekonomikos vystymosi poveikis vartotojams aptariamas kitų sričių Sąjungos teisės aktuose, visų pirma vartotojų *acquis*“¹⁰².

191. Šiomis aplinkybėmis manytina, kad nustatant pagrindinėse bylose aptariamas pareigas nesiekama nė vieno iš Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punkto i papunktyje nurodytų tikslų.

3) Priemonė, priimta dėl paslaugos, iš tikrųjų prieštaraujančios kuriam nors iš Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punkto i papunktyje nurodytų tikslų arba keliančios pavojų, kad šių tikslų nebus paisoma

192. Nei prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nei Italijos vyriausybė nepateikia informacijos, susijusios su esmine sąlyga, nurodyta Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punkto ii papunkčiu.

193. Taigi Teisingumo Teismas neturi informacijos, kuri jam leistų naudingai paaiškinti šios nuostatos norminį turinį. Bet kuriuo atveju nesant duomenų, iš kurių būtų matyti, kad aptariama paslauga iš tikrųjų prieštarauja kuriam nors iš Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punkto i papunktyje nurodytų tikslų arba kelia pavojų, kad šių tikslų nebus paisoma, paskirties valstybė narė negali nukrypti nuo laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo principo.

4) Proporciumas

194. Kaip matyti iš mano analizės, aptariamos nacionalinės priemonės neatitinka Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punkto i ir ii papunkčiuose nustatytų reikalavimų. Taigi nebūtina nagrinėti šių priemonių proporcingumo. Vis dėlto siekdamas išsamumo glaustai išnagrinėsiu proporcingumo sąlygą, nurodytą šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies a punkto iii papunktyje.

195. Pagal minėtą nuostatą nukrypti leidžianti priemonė turi būti proporcinga Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punkto i papunktyje nurodytiems tikslams. Pagal šią nuostatą taip pat reikalaujama, kad tokia priemonė būtų „būtina“ siekiant atitinkamo tikslo.

196. Į tai atsižvelgdamas Teisingumo Teismas paaiškino, kad, kalbant apie šias dvi sąlygas, reikia remtis jurisprudencija, susijusia su SESV 34 ir 56 straipsniais, siekiant įvertinti aptariamą nacionalinės teisės aktų atitiktį Sąjungos teisei, nes šios sąlygos iš esmės sutampa su sąlygomis, kurių turi būti laikomasi užtikrinant bet kokią pagal šiuos SESV straipsnius garantuojamą pagrindinių laisvių ribojimą¹⁰³.

¹⁰¹ Žr. Reglamento 2019/1150 1 straipsnio 2 dalį ir 9 konstatuojamąją dalį.

¹⁰² Žr. Reglamento 2019/1150 3 konstatuojamąją dalį.

¹⁰³ Žr. 2020 m. spalio 1 d. Sprendimą A (*Vaistų reklama ir pardavimas internetu*) (C-649/18, EU:C:2020:764, 64 punktas).

197. Pagal proporcingumo principą reikalaujama, kad valstybių narių priimtomis priemonėmis nebūtų viršijama tai, kas tinkama ir būtina teisėtiems tikslams, nurodytiems atitinkamuose teisės aktuose, pasiekti, laikantis nuostatos, kad esant kelioms tinkamoms priemonėms reikia rinktis mažiausiai ribojančią ir kad sukeliama nepatogumai neturi būti neproporcingi siekiamiems tikslams.

198. Šiuo klausimu iš Reglamento 2019/1150 matyti, kad ryšys tarp šio reglamento tikslo ir vartotojų apsaugos yra tik netiesioginis ir kad „tiesioginis interneto platformų ekonomikos vystymosi poveikis vartotojams aptariamas kitų sričių Sąjungos teisės aktuose“¹⁰⁴. Taigi pats Sąjungos teisės aktų leidėjas mano, kad šio reglamento nuostatos nėra tinkamos vartotojų apsaugos tikslui pasiekti. Tas pats turi būti taikoma ir šio reglamento įgyvendinimo priemonėms.

e) Pirminė išvada

199. Baigiant analizę, susijusią su Direktyva 2000/31, pažymėtina, kad pagrindinėse bylose aptariamose nacionalinės priemonės nėra nukrypti leidžiančios priemonės, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punktą¹⁰⁵, ir bet kuriuo atveju neatitinka šioje nuostatoje nurodytų esminių sąlygų. Taigi šios nacionalinės priemonės negali būti taikomos informacinės visuomenės paslaugų teikėjams, įsisteigusiems kitose valstybėse narėse nei ta, kuri jas priėmė.

200. Vis dėlto dar reikia patikrinti, ar tokios išvados nepaneigia nei Direktyva 2006/123, nei Reglamentas 2019/1150, darant prielaidą, kad aptariamose pareigos kyla iš šio reglamento.

2. Dėl Direktyvos 2006/123

201. Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas daro nuorodą į Direktyvą 2006/123 keliuose prejudiciniuose klausimuose¹⁰⁶.

202. Kaip matyti iš prašymų priimti prejudicinį sprendimą, visi šie klausimai susiję su šios direktyvos 16 straipsniu. Pagal šią nuostatą valstybės narės paiso teikėjų teisės teikti paslaugas kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje jie įsisteigę. Šioje direktyvoje taip pat nustatomos sąlygos, kuriomis valstybė narė gali nukrypti nuo laisvės teikti paslaugas principo. Šios sąlygos skiriasi nuo nustatytųjų Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 ir 4 dalyse.

203. Iš mano analizės matyti, jog pagal pastarąją nuostatą draudžiama, kad pagrindinėje byloje aptariamose pareigos būtų nustatytos kitoje valstybėje narėje įsisteigusiam paslaugų teikėjui. Taigi kyla klausimas, ar Direktyva 2006/123 gali paveikti Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytos sistemos taikymo rezultatą.

204. Šiuo klausimu pažymėtina, jog Direktyvos 2006/123 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad teisės akto, reglamentuojančio tam tikrus teisės teikti paslaugą ar vykdyti paslaugos teikimo veiklą konkrečiuose sektoriuose aspektus, nuostatos prieštaravimo atveju yra viršesnės už šios direktyvos nuostatas. Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatyta sistema susijusi tik su informacinės

¹⁰⁴ Žr. šios išvados 190 punktą.

¹⁰⁵ Žr. šios išvados 181 ir 182 punktus.

¹⁰⁶ Direktyva 2006/123 nurodoma ketvirtuosiuose prejudiciniuose klausimuose sujungtose bylose C-662/22 ir C-667/22, antruosiuose prejudiciniuose klausimuose sujungtose bylose C-664/22 ir C-666/22, taip pat penktajame prejudiciniame klausime byloje C-665/22.

visuomenės paslaugomis ir laisvu jų judėjimu Sąjungoje. Taigi pastaroji nuostata susijusi tiek su galimybe verstis paslaugų veikla konkrečiame sektoriuje, tiek su tokios veiklos vykdymu. Vadinasi, ji yra *lex specialis* Direktyvos 2006/123 16 straipsnio atžvilgiu ir yra už jį viršesnė¹⁰⁷.

205. Taip pat pažymėtina, kad, kaip teigia šalys, gali kilti klausimas, ar nagrinėjamu atveju esama „prieštaravimo“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/123 3 straipsnio 1 dalį. Vis dėlto bet kuriuo atveju ši direktyva negali nei paneigti Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytos sistemos taikymo rezultato, nei lemti pareigų, kylančių iš aptariamų nacionalinių priemonių ir tenkančių paslaugų teikėjui, įsisteigusiam kitoje valstybėje narėje.

206. Iš tikrųjų esant „prieštaravimui“ Direktyvos 2006/123 straipsnis turėtų užleisti vietą Direktyvos 2000/31 3 straipsniui. Nesant „prieštaravimo“ ir darant prielaidą, kad šios dvi nuostatos gali būti taikomos vienu metu, taikant pirmąją negalima neatsižvelgti į tai, kad aptariamoms nacionalinėms priemonėms neatitinka antrojoje nustatytų esminių sąlygų.

207. Taigi į prejudicinius klausimus, susijusius su Direktyva 2006/123, atsakyti nebūtina.

3. Dėl SESV 56 straipsnio

208. Kaip minėta šios išvados 129 punkte, dėl laisvės teikti paslaugas pateikti prejudiciniai klausimai susiję tiek su direktyvomis 2000/31 ir 2006/123, tiek su SESV 56 straipsniu.

209. Vis dėlto šių dviejų direktyvų išaiškinimo pakaks siekiant priimti sprendimus pagrindinėse bylose atsižvelgiant į Sąjungos teisę. Iš tikrųjų bet kuri nacionalinė priemonė, priimta Sąjungos lygmeniu išsamiai suderintoje srityje, turi būti vertinama atsižvelgiant į šios suderinimo priemonės, o ne į pirminės teisės nuostatas¹⁰⁸. Kadangi šiose direktyvose patikslinami pirminėje teisėje nustatyti vidaus rinkos veikimo principai, šios teisės nagrinėti nereikia. Taigi dėl sprendimų priėmimo pagrindinėse bylose į klausimus, susijusius su SESV 56 straipsniu, atsakyti nebūtina.

4. Dėl Reglamento 2019/1150 poveikio

210. Dar lieka klausimas, ar pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytą sistemą reikia laikytis skirtingo požiūrio į Reglamento 2019/1150 įgyvendinimo priemones. Šio klausimo analizė svarbi dviem aspektais.

211. Viena vertus, kaip minėta pirmoje šios išvados dalyje, byloje C-663/22, taigi ir byloje C-665/22 aptariamoms nacionalinėms priemonėms nėra Reglamento 2019/1150 įgyvendinimo priemonės¹⁰⁹. Vis dėlto, jei Teisingumo Teismas nepritartų mano argumentams, pateiktiems byloje C-665/22, susijusioje su kitoje valstybėje narėje įsisteigusiu paslaugų teikėju, prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turėtų nustatyti, ar šių priemonių netaikymo tokiam paslaugų teikėjui nepaneigia tai, kad jos yra šio reglamento įgyvendinimo priemonės.

¹⁰⁷ Šiuo klausimu žr. 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Airbnb Ireland* (C-390/18, EU:C:2019:1112, 40–42 punktai). Taip pat žr. mano išvadą byloje *Star Taxi App* (C-62/19, EU:C:2020:692, 90 punktas).

¹⁰⁸ Kiek tai susiję su Direktyva 2000/31, žr. 2020 m. spalio 1 d. Sprendimą *A* (*Vaistų reklama ir pardavimas internetu*) (C-649/18, EU:C:2020:764, 34 punktas) ir, kiek tai susiję su Direktyva 2006/123, – 2015 m. birželio 16 d. Sprendimą *Rina Services ir kt.* (C-593/13, EU:C:2015:399, 23 ir paskesni punktai).

¹⁰⁹ Žr. šios išvados 125 punktą.

212. Kita vertus, atsakymas į šį klausimą gali būti naudingas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui dėl kitų bylų, kurias apima ši išvada, kiek tai susiję su pareiga įsiregistruoti ROC ir mokėti įmoką.

213. Šiuo klausimu pažymėtina, kad, viena vertus, Direktyvos 2000/31 1 straipsnio 3 dalyje nurodyta, jog ši direktyva papildo Sąjungos teisę, taikytiną informacinės visuomenės paslaugoms, nepažeisdama apsaugos, ypač visuomenės sveikatos ir vartotojų interesų, lygio, numatyto Sąjungos teisės aktuose ir juos įgyvendinančiuose nacionaliniuose įstatymuose, ir „neriboja laisvės teikti informacinės visuomenės paslaugas“. Kita vertus, iš Reglamento 2019/1150 1 straipsnio 5 dalies matyti, kad šis reglamentas nedaro poveikio Sąjungos teisei, taikytinai, be kita ko, elektroninės prekybos srityje.

214. Akivaizdu, kad Direktyva 2000/31 taikytina šioje srityje. Taigi Reglamento 2019/1150 įgyvendinimo priemonė nėra viršesnė už šios direktyvos 3 straipsnyje nustatytą sistemą. Vadinasi, tai, kad nacionalinės priemonės buvo priimtose nurodžius tikslą užtikrinti šio reglamento įgyvendinimą, negali turėti įtakos jų netaikymui, kurį lemia ši sistema.

5. Išvada

215. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į prejudicinius klausimus sujungtose bylose C-662/22 ir C-667/22, sujungtose bylose C-664/22 ir C-666/22, taip pat byloje C-665/22, performuluotus šios išvados 138 punkte, reikia atsakyti, kad Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 ir 4 dalys turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiamos bendro pobūdžio, abstrakčios nacionalinės priemonės, kuriomis valstybė narė kitoje valstybėje narėje įsisteigusiam informacinės visuomenės paslaugų teikėjui nustato a) pareigą įsiregistruoti registre, b) pareigą pateikti svarbią informaciją apie jo struktūrą, c) pareigą pateikti svarbią informaciją apie jo ekonominę padėtį ir d) pareigą mokėti įmoką, taip pat numato sankcijų taikymą šių pareigų nevykdymo atveju. Tai, kad šios nacionalinės priemonės buvo priimtose nurodžius tikslą užtikrinti Reglamento 2019/1150 įgyvendinimą, negali turėti įtakos jų netaikymui tokiam paslaugų teikėjui.

D. Dėl pareigų iš anksto pranešti apie nacionalines priemones, nustatytų direktyvose 2000/31 ir 2015/1535

1. Pirminės pastabos dėl prejudicinių klausimų svarbos

216. Keliuose šiose bylose pateiktuose prejudiciniuose klausimuose, susijusiuose su paslaugų teikėjais, įsisteigusiais atitinkamose jų kilmės valstybėse narėse, daroma nuoroda į pareigas pranešti, nustatytas direktyvose 2000/31 ir 2015/1535¹¹⁰.

217. Pragmatiniu požiūriu šių klausimų analizė būtų nereikalinga, jei Teisingumo Teismas pritartų mano siūlomam Direktyvos 2000/31 aiškinimui.

¹¹⁰ Nuoroda į šią pareigą daroma antrajame ir penktajame klausimuose sujungtose bylose C-662/22 ir C-667/22, trečiuosiuose prejudiciniuose klausimuose sujungtose bylose C-664/22 ir C-666/22, taip pat trečiajame ir šeštajame klausimuose byloje C-665/22.

218. Iš tikrųjų atrodo, kad aptariamomis nacionalinėmis priemonėmis nustatomi reikalavimai, patenkantys į koordinuojamą sritį, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/31, ir ribojamas laisvas informacinės visuomenės paslaugų judėjimas. Taigi atsižvelgiant į šią direktyvą jos negali būti taikomos paslaugų teikėjams, įsisteigusiems kitose valstybėse narėse nei ta, kuri patvirtino šias priemones.

219. Be to, pagrindinėse bylose aptariamos nacionalinės priemonės negali patekti į Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies taikymo sritį, nes šios priemonės yra bendro ir abstraktaus pobūdžio¹¹¹. Bet kuriuo atveju šie argumentai neturi įtakos tam, kas konstatuota šios išvados 217 punkte. Valstybė narė negali apeiti šios direktyvos 3 straipsnyje įtvirtintos sistemos ir bendra bei abstrakčia priemone nustatyti reikalavimus, patenkančius į koordinuojamą sritį.

220. Vis dėlto, siekdamas išsamumo ir tam atvejui, jei Teisingumo Teismas nepritartų mano analizei, susijusiai su Direktyva 2000/31, toliau išnagrinėsiu pareigas pranešti, nustatytas šioje direktyvoje ir Direktyvoje 2015/1535.

2. Problemos išdėstymas

221. Valstybės narės padarytas pažeidimas nevykdant pareigų pranešti, nustatytų direktyvose 2000/31 ir 2015/1535, lemia tai, kad atitinkamomis priemonėmis negali būti remiamasi prieš privačius asmenis¹¹².

222. Tiesa, nevykdant pareigos pranešti, nustatytos Direktyvoje 2000/31, nacionaline priemone negali būti remiamasi prieš paslaugų teikėjus, įsisteigusius kitose valstybėse narėse nei jų kilmės valstybė narė, o nevykdant pareigos pranešti, nustatytos Direktyvoje 2015/1535, tokia priemone negali būti remiamasi prieš paslaugų teikėjus, įsisteigusius bet kurioje valstybėje narėje. Vis dėlto visos bylos, kuriose prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą dėl pareigos pranešti (išskyrus bylą C-663/22), yra susijusios su paslaugų teikėjais, įsisteigusiais kitose valstybėse narėse nei Italija.

223. Nėra jokio pagrindo manyti, kad apie pagrindinėse bylose aptiriamas pareigas buvo pranešta, kaip numatyta pagal Direktyvą 2000/31 arba Direktyvą 2015/1535.

224. Vis dėlto Italijos vyriausybė iš esmės teigia, kad, pirma, aptariamos nacionalinės priemonės nėra techniniai reglamentai, apie kuriuos turi būti pranešta pagal Direktyvą 2015/1535. Pridurtina, kad šių bylų aplinkybėmis dėl šio argumento kyla naujas klausimas, susijęs su pareigų pranešti, nustatytų direktyvose 2000/31 ir 2015/1535, atitinkamos apimties nustatymu.

225. Antra, Italijos vyriausybė teigia, kad aptariamoms nacionalinėms priemonėms pareiga pranešti netaikoma, nes tai yra Reglamento 2019/1150 įgyvendinimo priemonės.

226. Taigi reikia išnagrinėti šiuos du argumentus, susijusius su pareigos pranešti, nustatytos ir Direktyvoje 2000/31, ir Direktyvoje 2015/1535, apimtimi ir galimu Reglamento 2019/1150 poveikiu šios pareigos buvimui.

¹¹¹ Žr. šios išvados 181 ir 182 punktus.

¹¹² Kiek tai susiję su direktyvomis 2000/31 ir 2015/1535, atitinkamai žr. 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Airbnb Ireland* (C-390/18, EU:C:2019:1112, 100 punktas) ir 2020 m. gruodžio 3 d. Sprendimą *Star Taxi App* (C-62/19, EU:C:2020:980, 57 punktas).

3. Pareiga pranešti atsižvelgiant į Direktyvą 2000/31

227. Pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antrą įtrauką atitinkama valstybė narė, prieš imdamasi atitinkamų ribojamųjų priemonių ir nepažeisdama teisminių priemonių, įskaitant parengtinį nagrinėjimą ir baudžiamojo tyrimo metu atliktus veiksmus, Komisijai ir valstybei narei, kurios teritorijoje įsisteigęs tam tikros paslaugos teikėjas, turi pranešti apie savo ketinimą imtis tokių priemonių.

228. Pareigos pranešti, nustatytos Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkte, apimtį apibrėžia, viena vertus, šios direktyvos taikymo sritis, taip pat pagrindinė joje vartojama sąvoka, t. y. sąvoka „koordinuojama sritis“, ir, kita vertus, priemonių, kuriomis valstybė narė gali nukrypti nuo laisvės teikti informacinės visuomenės paslaugas principo, pobūdis.

229. Koordinuojama sritis, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/31, apima reikalavimus, kurie yra bendro pobūdžio ir nustatyti būtent informacinės visuomenės paslaugų teikėjams arba tokioms paslaugoms (2 straipsnio h punktas). Išskyrus šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje nustatytas išimtis, paskirties valstybė narė negali dėl koordinuojamai sričiai priskiriamų priežasčių riboti laisvo šių paslaugų judėjimo (3 straipsnio 2 dalis). Taigi šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies b punkte nustatyta pareiga pranešti apima tik priemones, patenkančias į koordinuojamą sritį ir ribojančias laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą.

230. Be to, pareigos pranešti apimtį lemia priemonių, kuriomis valstybė narė gali nukrypti nuo laisvo informacinės visuomenės paslaugų, teikiamų iš kitos valstybės narės, judėjimo principo, pobūdis. Iš šios išvados matyti, kad bendros ir abstrakčios priemonės, susijusios su tam tikra bendrai apibrėžta informacinės visuomenės paslaugų kategorija ir taikomos bet kuriam šios kategorijos paslaugų teikėjui, negali būti laikomos „priemonėmis“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalį¹¹³. Vadinasi, kaip matyti iš Sprendimo *Google Ireland ir kt.*¹¹⁴, tokioms nacionalinėms priemonėms netaikoma pareiga pranešti, nustatyta šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies b punkto antroje įtraukoje. Aptariamoms nacionalinėms priemonėms yra tokio bendro ir abstraktaus pobūdžio ir taikomos bet kuriam tam tikrų kategorijų paslaugų teikėjui.

231. Vadinasi, viena vertus, Italijos Respublika neprivalėjo apie aptariamą bendrą ir abstrakčią nacionalinę priemonę pranešti pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punktą. Kita vertus, dar svarbiau tai, kad šios priemonės visai negali būti taikomos informacinės visuomenės paslaugų teikėjams, įsisteigusiems kitose valstybėse narėse nei ta, kuri šias priemonės patvirtino¹¹⁵. Net darant prielaidą, kad minėtos nacionalinės priemonės yra Reglamento 2019/1150 įgyvendinimo priemonės, tai negali paveikti jų netaikymo¹¹⁶.

232. Čia būtų galima ir užbaigti analizę. Vis dėlto atsižvelgdamas į tai, kad prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prejudiciniuose klausimuose nurodo ir Direktyvą 2015/1535, taip pat išnagrinėsiu klausimą, ar apie aptariamą nacionalinę priemonę turėjo būti pranešta pagal šią direktyvą. Pažymėtina, kad atsakymas į šį klausimą neturi įtakos išvadai, susijusiai su tuo, kad šiomis nacionalinėmis priemonėmis negalima remtis prieš informacinės visuomenės paslaugų teikėjus, įsisteigusius kitose valstybėse narėse nei ta, kuri šias priemones patvirtino.

¹¹³ Žr. šios išvados 181 ir 182 punktus.

¹¹⁴ 2023 m. lapkričio 9 d. sprendimas (C-376/22, EU:C:2023:835, 37 punktas).

¹¹⁵ Žr. šios išvados 219 punktą.

¹¹⁶ Žr. šios išvados 214 punktą.

4. Pareiga pranešti atsižvelgiant į Direktyvą 2015/1535

233. Pareiga pranešti nustatyta Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 dalyje, kurioje iš esmės nurodyta, kad valstybė narė turi nedelsdama pateikti Komisijai kiekvieno techninio reglamento projektą.

234. Taigi sąvoka „techninis reglamentas“ yra esminė Direktyvos 2015/1535 sąvoka, apibrėžianti pareigos pranešti, kuri nustatoma šia direktyva, apimtį. Šios sąvokos apibrėžtis pateikiama šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalies f punkte. Pagal šią apibrėžtį tam, kad nacionalinės teisės nuostatos, darančios poveikį informacinės visuomenės paslaugai, galėtų būti laikomos „techniniu reglamentu“, jos turi būti ne tik „paslaugų taisyklė“, apibrėžta šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalies e punkte, bet ir *de jure* ar *de facto* privalomos, be kita ko, teikiant atitinkamą paslaugą ar ją naudojantis valstybėje narėje arba didelėje jos dalyje¹¹⁷.

235. Pagal Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies e punktą paslaugų taisyklė – tai bendro pobūdžio reikalavimas, susijęs su informacinės visuomenės paslaugų verslo steigimu ir vertimusi juo, „ypač nuostatos, susijusios su paslaugos teikėju, paslaugomis ir paslaugų gavėju, išskyrus bet kokiais taisyklės, kurios nėra konkrečiai skirtos [tokioms] paslaugoms“¹¹⁸.

236. Šiuo klausimu pažymėtina, kad pagrindinėse bylose aptariamose nacionalinės priemonės skirtos būtent internetinėms tarpininkavimo ir interneto paieškos sistemų paslaugoms. Tokios paslaugos iš esmės yra informacinės visuomenės paslaugos¹¹⁹.

237. Tiesa, aptariamose nacionalinėse priemonėse apsiribojama anksčiau nustatytų pareigų išplėtimu ir šių dviejų kategorijų paslaugų teikėjams. Vis dėlto nėra pagrindo klausti, ar iki šiomis priemonėmis padarytų pakeitimų šios pareigos buvo nustatytos informacinės visuomenės paslaugų teikėjams. Iš tikrųjų pagal sąvoką „paslaugų taisyklė“ nereikalaujama, kad nacionalinė priemonė būtų skirta vien informacinės visuomenės paslaugoms. Pakanka, kad atitinkama priemonė būtų aiškiai ir tikslingai taikoma tokioms paslaugoms, net pagal atskiras šios taisyklės nuostatas¹²⁰. Kaip nurodyta šios išvados 236 punkte, nagrinėjamu atveju taip ir yra.

238. Taigi aptariamose nacionalinės priemonės yra „paslaugų taisyklės“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2015/1535. Be to, neginčijama, kad jos yra privalomo pobūdžio, todėl turi būti laikomos „techniniais reglamentais“. Vadinas, apie jas turėjo būti pranešta pagal šią direktyvą. Jei tai nepadaryta, privatus asmuo gali prieštarauti, kad jos jam būtų taikomos.

239. Galiausiai dar reikia nustatyti, ar aptariamomis priemonėmis vis dėlto būtų galima remtis prieš privačius asmenis tuo atveju, jei tai yra Reglamento 2019/1150 įgyvendinimo priemonės.

¹¹⁷ Žr. 2020 m. gruodžio 3 d. Sprendimą *Star Taxi App* (C-62/19, EU:C:2020:980, 61 punktą).

¹¹⁸ Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies e punkto antroje pastraipoje šiuo klausimu pateikiami du patikslinimai. Pirma, taisyklė laikoma skirta būtent informacinės visuomenės paslaugoms, jeigu, atsižvelgiant į jos priežasčių išdėstymą ir dėstomąją dalį, visa taisyklė arba jos atskiromis nuostatomis siekiama aiškiai ir tikslingai reglamentuoti tokias paslaugas. Antra, taisyklė nelaikoma skirta būtent informacinės visuomenės paslaugoms, jeigu ji tokioms paslaugoms daro tik numanomą ar atsitiktinį poveikį.

¹¹⁹ Žr. šios išvados 134 punktą.

¹²⁰ Šiuo klausimu Teisingumo Teismas 2017 m. gruodžio 20 d. Sprendime *Falbert ir kt.* (C-255/16, EU:C:2017:983, 35 ir 36 punktai), priimtame atsižvelgiant į direktyvą, galiojusią iki Direktyvos 2015/1535, t. y. į Direktyvą 98/34, pripažino, kad nacionalinė taisyklė, kuria siekiama išplėsti galiojančios taisyklės apimtį įtraukiant ir informacinės visuomenės paslaugas, turi būti laikoma „paslaugų taisykle“, kaip tai suprantama pagal šią direktyvą.

240. Direktyvos 2015/1535 7 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta, kad pareiga pranešti netaikoma „valstybių narių įstatymams ir kitiems teisės aktams ar savanoriškiems susitarimams, kuriais valstybės narės <...> laikosi privalomų Sąjungos aktų, dėl kurių yra priimamos <...> paslaugų taisyklės“.

241. Direktyvos 2015/1535 7 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta išimtis apima nacionalines nuostatas, kurios gali būti laikomos priimtomis siekiant užtikrinti atitiktį privalomam Sąjungos teisės aktui¹²¹. Vis dėlto, jei pagal Sąjungos teisės aktą valstybėms narėms paliekama didelė diskreција, nacionalinės įgyvendinimo priemonės negali būti laikomos nacionalinėmis nuostatomis, atitinkančiomis tokį privalomą teisės aktą¹²².

242. Vienintelė Reglamento 2019/1150 nuostata, kurioje pateikiamos tikslesnės nuorodos dėl valstybių narių diskrecijos, yra 15 straipsnis. Pagal šį straipsnį kiekviena valstybė narė turi užtikrinti tinkamą ir veiksmingą šio reglamento įgyvendinimą, taip pat nustatyti taisykles, kuriomis nustatomos už šio reglamento pažeidimus taikomos (veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos) priemonės, ir užtikrinti, kad jos būtų įgyvendintos. Priešingai, jokioje šio reglamento nuostatoje nėra nuorodų dėl valstybių narių diskreijos renkant informaciją, reikalingą šiam reglamentui įgyvendinti.

243. Taigi manytina, kad aptariamoms nacionalinėms priemonėms netaikoma Direktyvos 2015/1535 7 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta išimtis. Vadinas, apie jas turėjo būti pranešta pagal šią direktyvą. Jei tai nepadaryta, privatus asmuo gali prieštarauti, kad jam būtų taikomos šios taisyklės.

VI. Išvada

244. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas, Italija) pateiktus prejudicinius klausimus:

1. Byloje C-663/22:

2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo ir būtent jo 15 ir 16 straipsniai

turi būti aiškinami taip, kad

pagal juos nepateisinami nacionalinės teisės aktai, kuriais internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams ir interneto paieškos sistemų teikėjams nustatoma pareiga periodiškai pateikti deklaraciją, kurioje nurodoma informacija apie jų ekonominę padėtį, ir šios pareigos nevykdymo atveju numatytos sankcijos.

Kadangi tokie teisės aktai nepatenka į šio reglamento taikymo sritį, pagal jį šie teisės aktai nedraudžiami.

¹²¹ Šiuo klausimu, kiek tai susiję su Direktyvos 98/34 10 straipsnio 1 dalies pirma įtrauka, kurioje buvo numatyta panaši išimtis, žr. 2005 m. rugsėjo 8 d. Sprendimą *Komisija / Portugalija* (C-500/03, EU:C:2005:515, 33 punktas).

¹²² Šiuo klausimu žr. 2000 m. rugsėjo 26 d. Sprendimą *Unilever* (C-443/98, EU:C:2000:496, 29 punktas).

2. Sujungtose bylose C-662/22 ir C-667/22, sujungtose bylose C-664/22 ir C-666/22, taip pat byloje C-665/22:

2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos [d]irektyva) 3 straipsnio 2 ir 4 dalys

turi būti aiškinamos taip, kad

pagal jas draudžiamos bendro pobūdžio, abstrakčios nacionalinės priemonės, kuriomis valstybė narė kitoje valstybėje narėje įsisteigusiam informacinės visuomenės paslaugų teikėjui nustato a) pareigą įsiregistruoti registre, b) pareigą pateikti svarbią informaciją apie jo struktūrą, c) pareigą pateikti svarbią informaciją apie jo ekonominę padėtį ir d) pareigą mokėti įmoką, taip pat numato sankcijų taikymą šių pareigų nevykdymo atveju.

Tai, kad šios nacionalinės priemonės buvo priimtose nurodžius tikslą užtikrinti Reglamento 2019/1150 įgyvendinimą, negali turėti įtakos jų netaikymui tokiam paslaugų teikėjui.